

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 1048

У Београду, 19. 08. 2021. године

Број 121/2021

ПРИМЉЕНО: 19. 08. 2021

Министарство Финансија

Орган	Орг. јел.	Број	Прилог	Врста
140				

Министар финансија Синиша Мали

Београд, Кнеза Милоша 20

Предмет: Иницијатива за корекције фискалне политике према привреди и смањења акциза на евродизел гориво за комерцијалну транспортну привреду која поседује лиценцу за обављање јавног превоза у друмском саобраћају у смислу усаглашавања са директивом ЕУ број 2003/96/ЕЗ

Уважени,

Достављамо Вам иницијативу за корекцију фискалне политике у смислу снижавања акцизе на евродизел гориво за комерцијалну транспортну привреду, превознике који поседују лиценцу за обављање јавног превоза путника и ствари у домаћем и међународном саобраћају, а у циљу уређења пословног амбијента и услова пословања у сектору друмског транспорта.

Наш предлог је у потпуности усклађен са Директивом Европске уније број 2003/96/ЕЗ о реструктурирању система опорезивања енергената и електричне енергије у Европској заједници, која третира опорезивање енергената и електричне енергије и која препоручује олакшице и ниже цене енергената за комерцијалну транспортну привреду. Директивом ЕУ прописан је износ свих такси на евродизел гориво у износу од 330 евра / 1.000 литара за јавни друмски транспорт и комерцијалну услугу јавног превоза на тржишту и не препоручује олакшице рефакције акцизе за превоз за сопствене потребе.

Чланом 9, став 1 тачка 3 **Закона о акцизама** ("Сл. гласник РС", бр. 22/2001, 73/2001, 80/2002, 43/2003, 72/2003, 43/2004, 55/2004, 135/2004, 46/2005, 101/2005 - др. закон, 61/2007, 5/2009, 31/2009, 101/2010, 43/2011, 101/2011, 6/2012 - усклађени дин. изн., 43/2012 - одлука, 76/2012 - одлука, 93/2012, 119/2012, 8/2013 - усклађени дин. изн., 47/2013, 4/2014 - усклађени дин. изн., 68/2014 - др. закон, 142/2014, 4/2015 - усклађени дин. изн., 5/2015 - усклађени дин. изн., 55/2015, 103/2015, 5/2016 - усклађени дин. изн., 108/2016, 7/2017 - усклађени дин. изн., 18/2018 - усклађени дин. изн., 30/2018, 4/2019 - усклађени дин. изн., 5/2020 - усклађени дин. изн., 7/2020 - изм. усклађених дин. изн., 78/2020 - изм. усклађених дин. изн., 153/2020, 11/2021 - усклађени дин. изн. и 53/2021 од 28/05/2021, Верзија на снази: 05/06/2021) дефинисано је да се акциза за гасна уља (евродизел) гасна уља (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00) од 15. фебруара 2021. године плаћа у износу од 59,48 динара/литри. **Предлажемо** да се чланом 9 став 5 тачка 1) за гасна уља из става 1. тачка 3) овог члана која се користе : (1) **дефинише као моторно гориво за транспортне сврхе за ЈАВНИ превоз лица и ствари**, и то: износ до којег се купцу - крајњем кориснику деривата нафте умањује плаћена акциза од 39,00 динара/литри.

У име привредника који поседују лиценцу у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за обављање делатности јавног превоза путника и ствари у друмском саобраћају желимо да укажемо на потребну неопходну корекцију оптерећења од стране државе и смањење трошкова акциза на евродизел гориво за транспортну привреду која обавља комерцијални јавни превоз у друмском транспорту и тиме се инпути пословања усагласе са директивама ЕУ а што ће дати допринос реформама, стварања бољих услова за пословање привреде, конкурентности легалне привреде, развоју друштва и привреде у целини.

Детаљном свеобухватном анализом ефеката предложених мера остварује се директна корист и повећање прихода у буџет републике Србије на годишњем нивоу од преко 26 милиона евра. Прихватање оваквих предложених решења, поред евидентне користи у буџету, остварила би се вишеструка корист у смислу конкурентности легалне транспортне привреде, подстицање легалног пословања и сузбијања црне и сиве економије, подстицање развоја друштва односно корисника услуга јавног транспорта и општег квалитетнијег привредног амбијента у Републици Србији.

Директни позитивни ефекти који би били остварени овом мером су:

- Сузбијање сиве економије, рада на црно и нелегалног пословања уз увођење превозника у легалан рад и повећавање обрачуна и прилива ПДВ.
- Свеобухватни позитивни ефекти за Буџет Републике Србије од минимално 90 милиона евра на годишњем нивоу.
- Ниже цене услуга у јавном превозу путника и смањење субвенција за градско приградски превоз путника, комуналну услугу по јавним набавкама и јавно приватном партнерству.
- Бољи пословни амбијент, доступнија и квалитетнија услуга,
- Смањење потреба за миграцијама становништва из села у град, због доступности и квалитета услуге организованог јавног превоза путника
- Остварује се нижа цена транспортне услуге за све производе што је један од бенефита за произвођаче у смислу смањења логистичких трошкова пословања.
- Подстицај међународног транспорта, већи девизни прилив и конкурентнији производи и услуге Српске привреде на извозном тржишту.
- Значајан позитиван утицај на унапређење безбедности саобраћаја,
- Значајно повећање продаје и потрошње евродизела у Србији од стране домаћих и страних транспортних компанија, односно повећање промета српских нафтних компанија.
- Боља контрола евиденција пословних прихода и већа наплата ПДВа.
- Промоција коришћења јавног (масовног) друмског превоза путника у односу на лични (појединачни) превоз путничким аутомобилима.
- Позитиван ефекат смањења загађења издувним гасовима из фосилних горива.
- Позитиван ефекат смањења буке и вибрација, нарочито у урбаним зонама
- Мање загушење саобраћаја, смањење густине саобраћајног тока у градовима, нарочито током вршног оптерећења

Наши предлози и иницијативе су усаглашени са Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Привредном комором Србије, Унијом послодаваца Србије и репрезентативним Савезом самосталних синдиката Србије и у потпуности су у складу са потребама уређења пословног амбијента, подстицања конкурентности и усаглашена са закључцима Радне групе за сузбијање сиве економије у области превоза у друмском саобраћају коју је формирало Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Предлажемо да ову иницијативу упутите Економском факултету, катедри за саобраћај у циљу добијања стручног мишљења.

Променом политике фискалног опорезивања деривата нафте и увођењем нових такси, у периоду од 2012-2020. године, промет деривата нафте у Републици Србији је преоптерећен обимом и разним дажбинама. Апсолутни износ и релативни удео дажбина које се наплаћују приликом стављања деривата нафте у промет, када су у питању дизел гориво за транспортне сврхе легалне транспортне привреде већи су него у било којој земљи у окружењу и спадају у сам европски врх.

Актуелна однос акцизног опорезивања енергената је успостављен кроз Закон о акцизама из октобра 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 93/2012) и Фискалну стратегију из 2015. године ("Службени гласник РС", бр. 100/2015). Од 2017. практично се динарски износи акциза само усклађују са индексом потрошачких цена у претходној години.

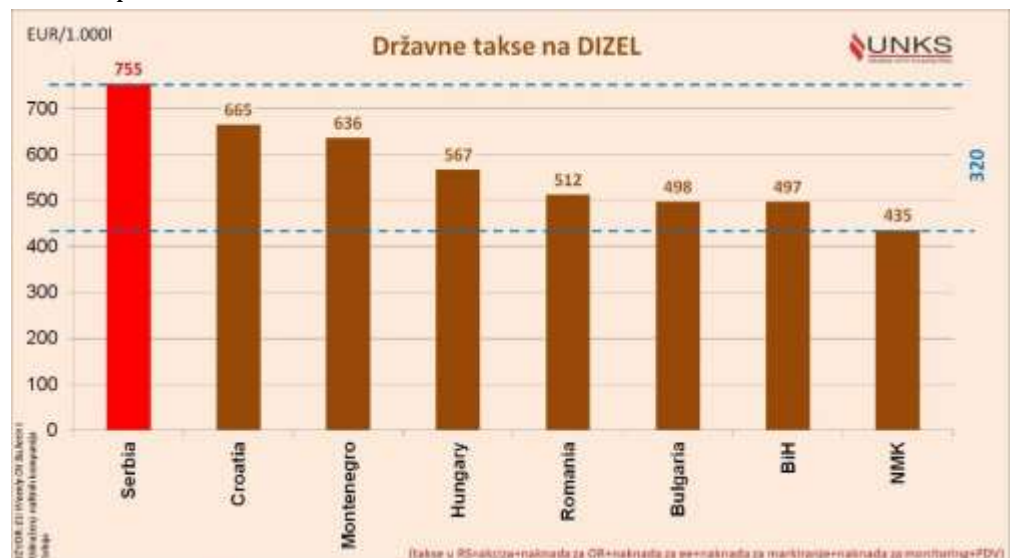
Посебно указујемо да у Србији нису уведени принципи акцизе политике у складу са Директивама ЕУ на делатност јавног транспорта. Ако се има у виду садашњи ниво акцизе од 50,12 дин/литру (по рефакцији плаћене акцизе) и друге таксе и накнаде које се плаћају на еводизел гориво, у Србији је трошак већи за преко 36,5% у односу на сада примењена оптерећења која плаћају комерцијални транспортери у ЕУ.

Политике опорезивања у Србији, при укупном оптерећењу цене моторних горива постоје обавезе које имају фискални карактер:

- акциза
- накнаду за формирање и одржавање обавезних резерви (НОР),
- накнаду за маркирање горива (НМГ)
- накнаду за мониторинг квалитета горива (НМК)
- накнада за унапређење енергетске ефикасности (НЕЕ) и
- порез на додату вредност (ПДВ).

Поређење дажбина на промет моторног горива различитих земаља

Када се укупне дажбине на промет горива у Србији ставе у релацију са дажбинама које се примењују у европским земљама са упоредивим Бруто друштвеним производом по глави становника, а то су углавном земље које нас окружују, јасно се види колико су пре свега цене дизела у Србији више оптерећене него земље сличне економске снаге.

БДП по глави становника у Србији је око 38% од просечне вредности БДП на нивоу Европске уније, док су дажбине на дизел веће и то за 14% од просека европских. У односу на минималне акцизе у складу са Директивом ЕУ, такође се може уочити велико одступање а посебно ако се има у виду економске снаге земље у односу на друге државе ЕУ.

Високи трошкови импута, ограничења у пословању, губици времена задржавања на границама и ниска цена услуге на тржишту транспортних услуга су велики проблем економске одрживости пословања. Економски неодрживо пословање легалних превозника у друмском транспорту за последицу имају старост возног парка, ниске зараде запослених а које имају велику претњу по безбедност и подстичу одлив возача, чиме се драматично угрожава делатност.

Нико од страних превозника у путничком и теретном саобраћају у транзиту, не купује гориво у Србији. Променом политике акцизног опорезивања за ову категорију домаћих превозника и закључивањем билатералних уговора о повратку ПДВ-а на купљено гориво са што више земаља чији камиони транзитирају кроз Србију, постоји могућност значајног повећања продаје горива на транзитним саобраћајницама и повећање буџетских прихода.

Истовремено домаћи превозници у међународном саобраћају из године у годину повећавају количине горива које купују у земљама у окружењу, које су својом пореском политиком привукле купце у транзиту па и српске превознике да купују гориво на њиховим бензинским станицама. Превозници пограничних региона су почели да купују гориво у суседним земљама и ради даље продаје у Србији, па је тако настао ланац илегалне трговине горивом који се протеже и 100 км у унутрашњост земље.

Домаћи превозници у међународном транспорту велики део горива не купују у Србији. Они се доминантно горивом снабдевају у земљама у окружењу (око 50%), а приликом повратка у Србију у погонским резервоарима возила довозе гориво и за своје потребе на домаћем тржишту. Због тога што су државне таксе на дизел у Србији далеко више него у земљама у окружењу, ово далеко најзаступљеније гориво у саобраћају је и најскупље у нашој земљи за легалног комерцијалног превозника. Поред тога, у појединим земаљама у окружењу транспортери, имају право на поврат ПДВ-а, па чак и дела акцизе, тако да теретна возила и аутобуски превозници у међународном транспорту, укључујући и домаће превознике у пограничним местима, пре уласка у Србију по правилу гориво купују у тим, суседним земљама.

Посебно истичемо да се бенефити фискалне политике које предвиђа и прописује директива ЕУ не односи на превоз за сопствене потребе, већ је прописан само за легалну привреду која поседује лиценцу за обављање делатности и обавља јавни превоз на комерцијалним принципима у функцији подстицања конкурентности.

Све ове обавезе, у складу са праксом и директивом ЕУ за комерцијални транспорт, за превознике који поседују лиценцу за обављање делатности, треба да буду у нивоу од 330 евра /1.000 литара горива. Европска унија је у циљу спречавања појединих држава да ниском ценом енергената подигне конкурентност своје привреде, утврдила минималне акцизе за енергенте по врсти и намени. Државе чланице могу самостално да креирају своју пореску политику према енергентима, по висини захватања, не могу ићи испод минимално прописаних вредности али у интересу развоја својих привреда (корисника услуга транспорта) све државе су у нивоу директиве ЕУ.

У основи предлог Удружења нафтних компанија Србије је да се политика акцизног опорезивања, што пре усклади са захтевима директива ЕУ у овој области, наравно уз уважавање специфичности домаћег тржишта. Принципи које Директиве садрже афирмишу потрошњу еколошки прихватљивих производа, али и очување међусобне конкурентности различитих енергената, како би се на тржишту очувало што више различитих извора енергије. Политика акцизног опорезивања енергената се не посматра искључиво као инструмент за повећање буџетских прихода.

Циљ промене политике акцизног опорезивања енергената

Предлог је да се измена акцизне политике спроводи фазно кроз мапу пута, али не дуже од три године. Примарни циљ промене политике акцизног опорезивања евродизел горива је повећање укупног промета деривата нафте на домаћем тржишту, што би поред раста обима пословања произвођача, увозника и дистрибутера деривата нафте допринело и расту фискалних прихода, и то без повећања номиналних износа акциза.

Промет у сектору би био повећан као последица:

- смањења трошка горива за комерцијалне превознике који поседују лиценцу за обављање делатности јавног транспорта у друмском саобраћају
- повећања конкурентности домаће економије па самим тим и привредних активности
- смањења сивог тржишта деривата нафте
- повећања продаје горива возилима у транзиту, страним превозницима
- повећања продаје домаћим превозницима у међународном транспорту
- повећања продаје домаћим правним лицима у пограничним деловима Србије, нарочито ка Босни и Херцеговини и Македонији, али и другим земљама.

Такође важни циљеви промене политике акцизног опорезивања су:

- усаглашавање нивоа акциза са реалном економском снагом привреде и становништва
- усаглашавању политике акцизног опорезивања са Директивама ЕУ
- прихватање и имплементација Евопских модела уређења пословног окружења

Друмски транспорт партиципира са преко 80% у свим токовима путника и робе у Републици Србији и има велику важност за Републику Србију. Друмски транспорт представља крвоток привреде и друштва и представља кључни фактор који утиче како на свеукупни пословни амбијент, тако и на квалитета живота грађана. Транспорт покреће привреду и друштво. Системски приступ развоју тржишта, подизање конкурентности и развој сектора јавног друмског транспорта као веома важне привредне делатности за кориснике услуга и квалитет живота грађана уз интеграцију са другим привредним системима и тржиштима, основни је предуслов развој Србије, привлачење и подстицање инвестиција.

Транспортна привреда Србије очекују да ће Влада Републике Србије и Министарство финансија уважити оправдани захтев привреде и кориговати износ до којег се крајњем кориснику – превознику који поседује лиценцу за друмски транспорт умањује плаћена акциза деривата нафте која се користе за транспортне сврхе за јавни превоз лица и ствари.

У склопу напора да дамо подршку развоју друштва и привреде, уређењу пословног амбијента и успостављању конкурентности, сузбијању сиве и црне економије, очекујемо да ћете овакву иницијативу детаљно сагледати, разумети и уважити, а да ћемо, уколико постоји потреба, имати прилику да на састанку са Вама, образложимо и искажемо ефекте свеобухватних бенефита предложених решења.

Уз подршку у раду, свако поштовање,

Горан Алексић, генерални директор

Контакт: 064 / 6457431

Адреса Е-поште: goran.aleksic@srbijatransport.rs

У прилогу је Образложење и анализа ефеката иницијативе корекције фискалне политике према привреди и смањења акциза на евродизел гориво за комерцијалну транспортну привреду која поседује лиценцу за обављање јавног превоза у друмском саобраћају.

Beograd, 19. 08. 2021.godine

Број 212/1/2021

Ministarstvo Finansija

Ministar finansija Siniša Mali

Beograd, Kneza Miloša 20

Predmet: Prilog inicijative za usaglašavanje sa direktivom EU broj 2003/96/EZ u smislu korekcije fiskalne politike prema privredi i smanjenja akciza na evrodizel gorivo za komercijalnu transportnu privredu koja poseduje licencu za obavljanje javnog prevoza u drumskom saobraćaju

Dostavljamo Vam prilog inicijativi za korekciju fiskalne politike u smislu snižavanja akcize na evrodizel gorivo za komercijalnu transportnu privredu koja poseduje licencu za obavljanje javnog prevoza putnika i stvari u domaćem i međunarodnom saobraćaju u skladu sa Direktivom Evropske unije broj 2003/96/EZ od 27. oktobra 2003 o restrukturiranju sistema oporezivanja energenata i električne energije u Evropskoj zajednici i koja preporučuje olakšice i niže cene energenata za komercijalnu transportnu privredu.

Predlog je da se u članu 9, stav 1 tačka 3 Zakona o akcizama ("Sl. glasnik RS 53/2021 od 28/05/2021, koji je na snazi od 05/06/2021) gde je definisano je da se akciza za gasna ulja (eurodizel) gasna ulja od 15. februara 2021. godine plaća u iznosu od 59,48 dinara/litri izmeni i **predlažemo da se članom 9 stav 5 tačka 1) za gasna ulja iz stava 1. tačka 3) ovog člana koja se koriste : (1) definiše kao motorno gorivo za transportne svrhe za JAVNI prevoz lica i stvari u drumskom saobraćaju, i to: iznos do kojeg se kupcu - krajnjem korisniku derivata nafte umanjuje plaćena akciza do 39,00 dinara/litri.**

Образложење и анализа ефеката inicijative korekcije fiskalne politike prema privredi i smanjenja akciza na evrodizel gorivo za komercijalnu transportnu privredu koja poseduje licencu za obavljanje javnog prevoza u drumskom saobraćaju

Predlog transportne privrede je u potpunosti usklađen sa Direktivom Evropske unije 2003/96/EZ od 27. oktobra 2003 o restrukturiranju sistema oporezivanja energenata i električne energije u Zajednici. Direktiva 2003/96/EZ preporučuje olakšice i niže cene energenata za transportnu privredu koja obavlja javni prevoz u drumskom saobraćaju. Direktivom je propisan iznos svih taksi na evrodizel gorivo u iznosu od 330 evra/1.000 litara za javni drumski transport.

U Srbiji nisu uvedeni principi akcize politike EU na javni drumski transport, kako je to predviđeno Direktivama EU. Ako se ima u vidu sadašnji nivo akcize od 50,12 din/litru (po refakciji plaćene akcize) i druge takse i naknade koje se plaćaju na evrodizel gorivo, u Srbiji je trošak veći za preko 36,5% u odnosu na sada primenjena opterećenja koja plaćaju komercijalni transporteri EU.

Analiza je urađena na datum 30.06.2021. godine i primenjen je kurs Eura od 117,50 dinara.

Cena evrodizel goriva na tržištu

Evidentan je porast cena energenata na svetskoj berzi i skok cena derivata nafte u poslednjih godinu dana. Kao primer jesu podaci Udruženja naftnih kompanija Srbije:

	RSD/l		
	Evro Premijum BMB 95	Evrodizel	Autogas TNG
30/Oct/2020	134.20	140.29	74.03
22/Mar/2021	148.53	155.34	84.97
Promena	+14.33	+15.04	+10.94
Promena (%)	10.7%	10.7%	14.8%

U sadašnjim uslovima poslovanja privrede u 2020. i 2021. godini, veoma veliku važnost ima efikasan i funkcionalan drumski transport. Prema informacijama Srbijatransporta o cenama evrodizel goriva po kojima pojedini distributeri prodaju evrodizel gorivo legalnim prevoznicima uz ugovor su sledeće

Na dan 30.06.2021. godine	Cena evro dizel goriva na malo 30.06.2021.g u dinarima	Cena evro dizel goriva za prevoznike u dinarima
Prodajna cena goriva sa PDV	159,40	148,90
PDV 20%	26,57	24,82
Neto cena evro dizel goriva Bez PDV-a	132,83	124,08

Takse i dažbine države na evrodizel gorivo

Sada, u skladu sa Zakonom o akcizama ("Sl. glasnik RS 53/2021 od 28/05/2021 , koji je na snazi od 05/06/2021), prevoznici u drumskom transportu ostvaruju pravo na refakciju plaćene akcize u iznosu od 9,36 dinara/litar. Takse i dažbine koje plaćaju legalni prevoznici u drumskom transportu nakon umanjenja refakcije plaćene akcize iznosi:

Akciza za transportne svrhe	50,12	dinara/litar
Naknada za obavezne rezerve	2,60	dinara/litar
Naknada za markiranje goriva	0,28	dinara/litar
Naknada za monitoring kvaliteta goriva	0,09	dinara/litar
Naknada za unapređenje energetske efikasnosti	0,15	dinara/litar
Ukupno zahvatanje države za evrodizel gorivo koje se koristi u transportne svrhe iznosi 53,24 din/litar + PDV od 24,82 dinara/litar	78,06	dinara/litar

Procenat zahvatanja države za evrodizel gorivo koje se koristi za transportne svrhe iznosi preko 52% od ukupne cena evrodizel goriva koju plaćaju prevoznici u Srbiji, odnosno akcize i naknade države u neto ceni evrodizel goriva javnih prevoznika je preko 46% i iznosi 53,24 dinara a za 37,3% su veća nego u EU.

Predlog korekcije akcize za komercijalni drumski transport po Direktivi EU 2003/96/E3

Akciza na evrodizel gorivo za komercijalni transport po direktivi EU iznosi 330 evra/1.000 litara evrosdizela. Ovo je iznos koji je direktiva propisala za sve dažbine koje opterećuju evro dizel gorivo a koje se koriste za javni drumski transport. Naš predlog je da nivo akciza na evrodizel gorivo za komercijalne prevoznike u transportne svrhe iznosi 39,00 dinara/litru, što znači da bi primenom i prihvatanjem ovakve inicijative ukupne dažbine na evrodizel gorivo bile veće od propisanih u EU za iznose ostalih naknada i dažbina za evrodizel gorivo u Srbiji, što bi iznosilo 42,12 dinara/ litar.

Ovakva fiskalna politika bi odstupala od direktive EU za 8%, odnosno dažbine države na evrodizel gorivo za javni drumski transport bi bile veće za 8% od onih koje se primenjuju u EU. To bi značilo korekciju – smanjenje sadašnje akcize na evrodizel gorivo za legalne prevoznike koji obavljaju javni drumski transport za dodatnih 11,12 dinara/ litru.

Ovime bi se legalnim prevoznicima koji koji obavljaju javni drumski transport snizili troškovi energenata u poslovanju za 9,7% (11,12 dinara), što sada predstavlja značajan problem u konkurentnosti na tržištu. Ovo predstavlja značajan efekat za bezbednost saobraćaja i benefit za korisnike usluga javnog prevoza putnika i stvari u drumskom transportu, građane i privredu.

Transportna privreda u drumskom transportu

Sektor javnog prevoza putnika - autobuski prevoz

Ukupan prihod u sektoru transporta putnika	609.176.327	evra
Ukupan broj zaposlenih	21.340	zaposlenih
Ukupan broj autobusa sa izvodom licence kod prevoznika	9.500	bus

Sektor javnog prevoza stvari - teretni transport:

Ukupan prihod drumski teretni transport i logistika	3.934.708.171	evra
Ukupan broj zaposlenih	54.888	zaposlenih
Ukupan prihod 3.532 prevoznika u sektoru	1.946.765.489	evra
Usluge transporta iznose (umanjene za prihode koji se ostvaruju od usluga koje nisu usluge transporta)	1.460.074.117	evra
Ukupan broj zaposlenih je manji od broja vozila i iznosi	25.945	zaposlenih
Ukupan broj vozila u sektoru teretnog transporta	29.420	vozila
Ukupan broj Kamiona sa izvodom licence za međunarodni transport	13.220	vozila
Ukupan broj Kamiona sa izvodom licence u unutrašnjem transportu	16.200	vozila

U teretnom transportu, prema podacima Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture ostvaren promet po vozilu u 2019 iznosio je 6.888.690,75 dinara/vozilu, ili 58.627,16 evra/vozilu.

Na osnovu projekcija i struktura broja vozila dolazi se do podatka da je komercijalni prihod u sektoru javnog drumskog transporta stvari u 2019 godini iznosio 1.460.074.117 evra, od čega :

Ukupan prihod u međunarodnom transportu tereta	775.050.993,32	evra
Ukupan prihod u unutrašnjem transportu tereta	685.023.123,43	evra

Prihod države od PDV u sektoru drumskog transporta:

PDV u delatnosti javnog prevoza putnika iznosi 10%	60.917.633	evra
PDV u delatnosti međunarodnog javnog prevoza stvari je 0% a u unutrašnjem teretnom transportu iznosi 20%	137.004.625	evra
Ukupan PDV u 2019.god u delatnosti javnog drumskog transportu	197.922.258	evra

Siva ekonomija u transportu

Siva ekonomija u sektoru javnog prevoza putnika je ogroman problem za transportnu privredu i društvo i iznosi preko 40% : Neevidentiranih usluga, rada na crno, nelegalnog prevoza.

Gubitak u budžetu za PDV iz sive zone – javni prevoz putnika	24.367.053	evra
Ne plaćeni porezi i doprinosi na zarade -rad na crno i isplata razlike zarade u kešu	1.568.095	evra
Gubitak prihoda u sivoj zoni u javnom prevozu putnika	25.935.148	evra

U međunarodnom teretnom transportu je zbog carinske evidencije i propratne dokumentacije evidentirana svaka usluga a usluga javnog prevoza stvari u međunarodnom transportu stvari je oslobođena PDV i iznosi 0%. Siva ekonomija u sektoru javnog prevoza stvari je u unutrašnjem javnom drumskom transportu stvari na nivou od oko 30%. Neevidentiranih usluga za fitička lica, rada na crno, nelegalan prevoz.

Gubitak PDV – javni unutrašnji prevoz stvari	54.801.850	evra
Ne plaćeni porezi i doprinosi na zarade, utaja, rad na crno i isplata razlike zarade u kešu	1.922.575	evra
Gubitak prihoda u sivoj zoni u javnom prevozu stvari	56.724.425	evra

Ukupni negativni efekti po budžet Republike Srbije usled sive ekonomije u sektoru drumskog transporta iznosi 82.660.000 evra/ godišnje. Ovde ukazujemo da legalna privreda ima višestruko veće gubitke, koji se procenjuju na preko 300 miliona evra. U suzbijanju sive ekonomije i uređenju poslovnog ambijenta leži potencijal razvoja saobraćajnog sistema, konkurentnosti, kvaliteta usluga, podizanja nivoa bezbednosti saobraćaja, obezbeđivanje kvalitetne radne snage i podrške unapređenja kvalitetu života građanin i razvoja privrede u Srbiji.

Više puta smo ukazivali na neophodnost preduzimanja neophodnih mera i uvek smo imali konstruktivan pristup u interesu poslodavaca u sektoru, konkurentnosti i korisnika usluga sektora drumskog transporta, građana i privrede.

Ukazujemo da održani broj prevoznika ne koristi mogućnost refakcije plaćene akcize na evrodizel gorivo, što ukazuje na principe i usklađenost njihovog poslovanja.

Zaposleni i plaćeni porezi i doprinosi u sektoru drumskog transporta

Zarade zaposlenih su relativno niske, postoji nedostatak profesionalnih vozača i prisutan je trend odlaska vozača na rad u inostranstvo. Potreban je kvalitetan stručni kadar i neophodno povećanje zarada zaposlenima, za šta je neophodno obezbediti preduslove.

u sektoru	Javnog prevoza putnika autobusima	Javni unutrašnji prevoz stvari	Javni međunarodni prevoz stvari	
Prosečna Bruto zarada zaposlenog	647	949	1.372	evra
	75.963,75	111.522,00	161.176,00	dinara
Prosečna neto zarada zaposlenog	400	585	847	evra/zap
	46.891,20	68.841,00	99.491,00	dinara
Porezi i doprinosi za zaposlene	247	364	525	evra/zap
Ukupno mesečno plaćeno za por i doprinose	5.280.069	4.806.438	6.674.050	evra
Ukupno godišnje plaćeno za por i doprinose za zaposlene u sektoru	63.360.831	57.677.256	80.088.600	evra

Sektor javnog drumskog transporta je zaposleno ukupno 47.285 zaposlenih za koje se godišnje ukupno plaća preko **200 miliona evra na ime poreza i doprinosa na zarade zaposlenih**. To je iznos poreza i doprinosa od 355 evra (41.450,00 dinara) po zaposlenom/mesečno.

Količina evrodizel goriva i struktura troškova u sektoru drumskog transporta

Svaki od analiziranih vrsta javnog drumskog prevoza ima svoje karakteristike i osobbenosti, po vrsti, obliku, dinamici i strukturi. Sumirajući sve elemente poslovanja dolazimo do sledećih podataka:

Sektor drumskog transporta	Javnog prevoza putnika autobusima	Javni unutrašnji prevoz stvari	Javni međunarodni prevoz stvari	
Godišnja količina evrodizel goriva	161.088.000	229.033.440	196.313.430	litra
Trošak goriva prevoznika	158.995.000	226.057.630	193.762.750	evra
Akciza i ukupne državne dažbine na evrodizel gorivo koje su plaćene	72.990.000	103.776.500	44.475.500	evra
Godišnji obim ostvarenih kilometara prevoznika	575.314.400	916.133.700	701.119.400	km/god

Sada prevoznici koji obavljaju međunarodni teretni transport, polovinu goriva za poslovanje kupuju izvan Srbije, te je ovde evidentirana plaćena akciza za evrodizel gorivo koje je kupljeno od domaćih distributera.

Na osnovu podataka iz 2019. godine proizilazi da sektor drumskog javnog transport godišnje troši ukupno 586 miliona litara evrodizela za koje potroše skoro 580 milina evra (što je oko 28 % ukupno ostvarenog prihoda). Da bi obavljali svoju komercijalnu delatnost **legalni prevoznici plate ukupno 224.242.000 evra na ime akciza i državnih dažbina na evrodizel gorivo**.

Opterećenje sektora transporta državnim obavezama u poslovanju (po podacima 2019. god)	Javnog prevoza putnika autobusima	Javni unutrašnji prevoz stvari	Javni međunarodni prevoz stvari	Ukupno plaćeno u budžet	
PDV u sektoru javnog drumskog transporta	60.917.633	137.004.625	0	197.922.258	evra
Ukupno godišnje plaćeno za poreze i doprinose za zaposlene	63.360.831	57.677.256	80.088.600	201.126.687	evra
Akciza i ukupne državne dažbine na evrodizel gorivo	72.990.012	103.776.514	44.475.434	221.241.960	evra
Ukupni porezi i dažbine koje sektor drumskog transporta plaća za obavljanje svog poslovanja	197.268.475	298.458.394	124.564.037	620.290.904	evra

Ovde su navedene najveće obaveze poslodavaca u sektoru drumskog transporta prema državi. Svakako treba ukazati da postoji niz drugih, ne malih parafiskalnih nameta i taksi koje prevoznici moraju da plaćaju, u smislu registracije vozila, osiguranju, poreza na imovinu, edukacije profesionalnih vozača, raznih taksi i obaveza u operativnom poslovanju.

Odnos prihoda u sektoru drumskog transporta i obaveza poslodavaca prema državi u procesu redovnog poslovanja	Javnog prevoza putnika autobusima	Javni unutrašnji i međunarodni prevoz stvari	Ukupno sektor drumskog transporta	
Ukupan prihod sektora drumskog transporta	609.176.327	1.460.074.117	2.069.250.444	evra
Ukupne obaveze prema državi (akcize, naknade, pdv, porezi i doprinosi na zarade)	197.268.475	423.022.431	620.290.904	evra
Procenat prihoda koji poslodavci u sektoru drumskog transporta plaćaju državi prilikom obavljanja procesa redovnog poslovanja.			30%	

Ukazujemo da direktni troškovi u strukturi poslovanja transportnih kompanija, zarade zaposlenih, troškovi pogonskog goriva i obaveze prema državi učestvuju sa oko **65% ukupnog prihoda** na tržištu. Ovako visok procenat učešće obaveza delatnosti drumskog transporta prema državi ukazuje na obavezu države da obezbedi konkurentan i regularan poslovni ambijent, podstiče razvoj sektora i na značajan utiče na kvalitet usluga. Imajući ovo u vidu država ima mogućnost da podstiče razvoj svoje privrede i izvoza kroz unapređenje transporta i snižavanje logističkih troškova privrede, što je fiskalna politika država u EU a što je regulisala Direktivom Evropske unije broj 2003/96/EZ.

Sadašnja projekcija nivoa refakcije akcize na evrodizel gorivo u komercijalnom sektoru drumskog transporta za legalne licencirane prevoznike u 2019 godini prema projekcijama poslovanja sektora.

Javni prevoz putnika	12.832.203	evra
Javni unutrašnji teretni transport	18.244.706	evra
Međunarodni teretni transport za 50% evrodizela koje su prevoznici sipali u Srbiji	7.819.122	evra
Ukupna refakcija akcize koju su mogli da nalpalte prevoznici	38.896.032	evra

Ovaj iznos refakcije je i veći, ako se ima u vidu da sada pojedina pravna lica vrše refakciju plaćene akcize za usluge prevoza za sopstvene potreba, što nije skladu direktivom 2003/96/EZ.

Refakcija plaćene akcize u transportne svrhe prema izvoru Udruženja naftnih kompanija Srbije iznosi

mesec 2019.godine (izvor UNKS)	dinara	evra	sezona
januar	363.000.000,00	3.089.362	10,7%
februar	199.000.000,00	1.693.617	5,9%
mart	353.000.000,00	3.004.255	10,4%
april	255.000.000,00	2.170.213	7,5%
maj	290.000.000,00	2.468.085	8,6%
jun	301.000.000,00	2.561.702	8,9%
jul	221.000.000,00	1.880.851	6,5%
avgust	214.000.000,00	1.821.277	6,3%
septembar	300.000.000,00	2.553.191	8,9%
oktobar	347.000.000,00	2.953.191	10,2%
novembar	209.000.000,00	1.778.723	6,2%
decembar	336.000.000,00	2.859.574	9,9%
Ukupno godišnje	3.388.000.000,00	28.834.043	evra

Ovde posebno treba imati u vidu da su reafakciju plaćene akcize na evro dizel gorivo naplatila i pravna lica koja neobavljaju komercijalni drumski transport, odnosno obavljaju prevoz za sopstvene potrebe. U skladu direktivom 2003/96/EZ u zemljama EU ovakva pravna lica nemaju pravo na naplatu refakcije plaćene akcize. Pojavljuje se razlika između projektovane i stvarno realizovane refakcije plaćene akcize na evrodizel gorivo od 10 miliona evra (ili 39% akcize na koju bi prevoznici mogli da ostvare pravo u sektoru drumskog transporta se realizuje refakcija plaćene akcize)

Najčešći razlozi : poslodavci ne žele kontrolu Poreske uprave, poslodavci imaju ekonomski interes da ne uzimaju novac na koji imaju pravo zato što uskraćuju sredstva u budžet za veći iznos od onoga koji bi naplatili kroz refakciju (ne plaćaju PDV – utaja prihoda).

Korekcije efekata

Javna komunalna preduzeća GSP Beograd i GRAS Novi Sad čine 25% tržišta javnog prevoza putnika u drumskom saobraćaju.

Samo GSP Beograd za obavljanje komunalne delatnosti gradsko prigradskog prevoza ostvarije subvencije u 2019 god na godišnjem nivou od oko 16.000 miliona dinara (136 miliona evra). U nekim predhodnim godinama subvencije za GSP su iznosile:

	2011	2012	2013	2014
Текуће субвенције ГСП	4,800,000,000.00	6,500,000,000.00	7,500,000,000.00	6,550,000,000.00
Капиталне субвенције ГСП	463,830,883.13	486,872,690.45	326,054,939.22	99,999,999.43
УКУПНО	5,263,830,883.13	6,986,872,690.45	7,826,054,939.22	6,649,999,999.43

Kao poslovi javni komunalni sistemi koji učestvuju sa 25% tržišta a imajući u vidu da je komunalna delatnost javnog prevoza putnika subvencionisana, može se sa sigurnošću konstatovati da će povećanje refakcije akcize po predloženoj inicijativi biti bilansno neutralan za 1/4 subvencionisane javne komunalne delatnosti.

Efekte korekcije akcize na evrodizel gorivo u skladu sa predlogom prevoznika i direktivom EU

Javni prevoz putnika u svojoj strukturi ima oko 5% međunarodnog linijskog prevoza i oko 12% vanlinijskog prevoza putnika od kojih je tek oko 20% u međunarodnom saobraćaju. Imajući ovo u vidu, proizilazi da se ukupno oko 7% delatnosti obavlja u međunarodnom saobraćaju i ako se ima u vidu dinamika i organizacija posla, proizilazi da se van Srbije kupuje manje od 2% ukupnog goriva u javnom prevozu putnika, što je zanemarljivo u ovoj analizi.

Javni unutrašnji prevoz stvari u potpunosti (100%) kupuje gorivo od domaćih distributera.

Javni međunarodni prevoz stvari po svojoj dinamici i vrsti poslovanja je prisutan na evropskom tržištu, te visoke državne dažbine na evrodizel gorivo predstavljaju problem konkurentnosti. Prevažilaženje visokih troškova energenata prevoznici rešavaju kupovinom goriva izvan Srbije i to u Mađarskoj (PDV = 27%), Hrvatskoj (PDV = 25%), BiH, Makedoniji, Bugarskoj, Turskoj, Rusiji (gde je gorivo značajno jeftinije ...

Sprovedena je anketa na uzorku međunarodnih prevoznika i podaci su veoma različiti a vezani su za tržište prevoznika, broj CEMT dozvola koje poseduju, vrstu robe koje prevoze a konsultovane su i agencije za povrat taksi iz inostranstva. Na osnovu svih podataka procenjuje se da se sada oko 50% evrodizel goriva kupuje izvan Srbije a da bi korekcijom refakcije akcize taj procenat bio smanjen na 25%. To znači **dodatni prihod u budžetu od 22.480.000 evra na ime akciza prevoznika.**

Poseban benefit predstavlja PDV kao dodatni prihod domaćih naftnih kompanija od strane transportnih kompanija koje obavljaju međunarodni transport stvari a koje bi posle korekcije akcize kupovali evrodizel gorivo u Srbiji. Pozitivan efekat na novo kupljenu količinu evrodizel goriva od 49.600.000 litara (sa novom neto cenom od 0,88 evra/litar koliko bi za prevoznika iznosila neto cena sa umanjenom akcizom) po stopi od 20% **dobija se iznos dodatnih prihoda u budžet Republike Srbije od 8.750.000 evra na ime PDV.** Ovde je posredan efekat i povećanje prihoda domaćih naftnih kompanija

Direktni pozitivni efekti koji bi bili ostvareni ovom merom su:

- Suzbijanje sive ekonomije, rada na crno i nelegalnog poslovanja uz uvođenje prevoznika u legalan rad i povećavanje obračuna i priliva PDV,
- Sveobuhvatni pozitivni efekti za Budžet Republike Srbije od minimalno 90 miliona evra na godišnjem nivo,
- Niže cene usluga u javnom prevozu putnika i smanjenje subvencija za gradsko prigradski prevoz putnika, komunalnu uslugu po javnim nabavkama i javno privatnom partnerstvu,
- Bolji poslovni ambijent, dostupnija i kvalitetnija usluga,
- Smanjenje potreba za migracijama stanovništva iz sela u grad, zbog dostupnosti i kvaliteta usluge organizovanog javnog prevoza putnika,
- Ostvaruje se niža cena transportne usluge za sve proizvode što je jedan od benefita za proizvođače u smislu smanjenja logističkih troškova poslovanja,

- Podsticaj međunarodnog transporta, veći devizni priliv i konkurentniji proizvodi i usluge Srpske privrede na izvoznom tržištu,
- Značajan pozitivan uticaj na unapređenje bezbednosti saobraćaja,
- Značajno povećanje prodaje i potrošnje evrodizela u Srbiji od strane domaćih i stranih transportnih kompanija, odnosno povećanje prometa srpskih naftnih kompanija,
- Bolja kontrola evidencija poslovnih prihoda i veća naplata PDVa,
- Promocija korišćenja javnog (masovnog) drumskog prevoza putnika u odnosu na lični (pojedinačni) prevoz putničkim automobilima,
- Pozitivan efekat smanjenja zagađenja izduvnim gasovima iz fosilnih goriva,
- Pozitivan efekat smanjenja buke i vibracija, naročito u urbanim zonama,
- Manje zagušenje saobraćaja, smanjenje gustine saobraćajnog toka u gradovima, naročito tokom vršnog opterećenja.

REKAPITULACIJA:

Projekcija ukupnog sadašnjeg plaćanja sektora drumskog u budžet

	Javni prevoz putnika	Javni prevoz stvari	
PDV	60.917.633	137.004.625	evra
Porezi i dorinosi na zarade zaposlenih	63.360.831	137.765.858	evra
Akciza na evrodizel	72.990.012	148.251.948	evra
UKUPNO PLAĆENO U BUDŽET	197.268.475	423.022.431	evra
Ukupno za sektor drumskog transporta / godina		620.290.904	evra

Negativni efekti zbog sive ekonomije i visoke akcize na energente – gubici u budžetu

Siva ekonomija u javnom prevozu putnika 40% - Gubitak neplaćenog PDV na osnovu neevidentiranih usluga,	24.367.053	evra
Neplaćeni por i doprinosi na zarade - isplata u gotovom i rad na crno u sektoru javnog prevoza putnika	1.894.781	evra
Siva ekonomija u unutrašnjem teretnom transportu 30% - Gubitak PDV na osnovu neevidentiranih usluga, Gubitak PDV	54.801.850	evra
Rad na crno u teretnom transportu-NE plaćeni por i doprinosi na zarade (utaja - Rad na crno i isplata razlike zarade u kešu)	1.922.575	evra
Ukupni projektovani gubici za državu u sektoru drumskog transporta	82.986.259	evra

Primenom direktive 2003/96/EZ i korekcijom akcize za evrodizel gorivo koje koriste legalni prevoznici sa licencom za obavljanje delatnosti javnog drumskog prevoza putnika i stvari (po projekciji poslovanja iz 2019. godine) na nivo koji je propisan u EU i iznosi koji bi iznosio 330evra/1.000 litara, odnosno na nivo od 39,00 dinara/litru:

Godišnja projekcija dodatnog iznosa refakcije u sektoru javnog prevoza putnika	15.245.096	evra
Korekcija projekcije za subvencionisanu javnu komunalnu delatnost gradsko prigradskog prevoza putnika	-3.811.274	
Godišnja projekcija za sadašnju količinu goriva u teretnom transportu	30.964.719	evra
Ukupno uvećanje Refakcije plaćene akcize	42.398.542	evra

Fiskalizacijom u sektoru (obuhvat legalnog poslovanja), korekcijom Akcize za komercijalni drumski transport u skladu sa direktivom 2003/96/EZ (benefit za korisnike usluga i kvalitet poslovanja prevoznika) i opredeljenjem da pravo na refakciju plaćene akcize imaju samo registrovani prevoznici koji poseduju izvod licence za obavljanje delatnosti za komercijalnu uslugu (konkurentnost).

Benefiti	Pozitivni efekti +	Negativni efekti -	
Ukupni projektovani novi prihod za državu u sektoru drumskog transporta (ublažavanje samo 50% negativnih efekata sive ekonomije)	41.493.130		evra
Projekcija godišnjeg gubitka državnih dažbina zbog sipanja goriva van Srbije	17.593.025		evra
PDV na gorivo koje će međunarodni prevoznici ubuduće sipati u Srbiji	9.688.137		evra
Ukupna projekcija uvećanja Refakcije plaćene akcize za komercijalni drumski transport		42.398.542	evra
Ukupno	68.774.292	42.398.542	evra
Ukupni projektovani godišnji benefiti u budžetu Republike Srbije od sektora drumskog transporta		26.375.750	evra

U benefitima nije analiziran prihod od akcize na evrodizel gorivo stranih prevoznika koji tranzitiraju kroz Srbiju, te ovo treba imati u vidu kao dodatni pozitivni finansijski efekat u budžetu.

Interes legalnih prevoznika jeste uređenje tržišta i uz dosledno sprovođenje zakona, bolji poslovni ambijent za poslovanje, veća konkurentnost i jednaki uslovi poslovanja za sve legalne- licencirane privredne subjekte. Sa druge strane, snižavanjem troškova i povećavanjem obima rada (racionalnijom organizacijom legalnih prevoznika) benefiti će imati poseban značaj na korisnike usluga u kvalitetu usluge i nižoj ceni.

Analize nedvosmisleno ukazuju na potrebu usvajanja inicijative transportne privrede i opravdanost primene u EU ovakve fiskalne politike u skladu sa direktivom 2003/96/EZ. Očekujemo da na osnovu relevantnih činjenica i u interesu srpske privrede, građana, prevoznika, podsticanja razvoja Srbije i budžeta Republike Srbije usvojite predloženu inicijativu i implementirate je u fiskalnu politiku Republike Srbije.

Detaljnou analizom efekata predloženih mera ostvaruje se direktna korist i povećanje prihoda u budžet republike Srbije od preko 26 miliona evra. Prihvatanje ovakvih predloženih rešenja, pored evidentne koristi u budžetu, ostvarila bi se višestruka korist u smislu konkurentnosti legalne transportne privrede, podsticanje legalnog poslovanja i suzbijanja crne i sive ekonomije, podsticanje razvoja društva odnosno korisnika usluga javnog transporta i opšteg kvalitetnijeg privrednog ambijenta u Republici Srbiji.

Posebno ističemo da se benefiti fiskalne politike koje predviđa i propisuje direktiva EU ne odnosi na prevoz za sopstvene potrebe, već je propisan samo za legalnu privredu koja poseduje licencu za obavljanje delatnosti i obavlja javni prevoz na komercijalnim principima u funkciji podsticanja konkurentnosti.

Sve ove obaveze, u skladu sa praksom i direktivom EU za komercijalni transport, za prevoznike koji poseduju licencu za obavljanje delatnosti, treba da budu u nivou od 330 evra /1.000 litara goriva. Evropska unija je u cilju sprečavanja pojedinih država da niskom cenom energenata podigne konkurentnost svoje privrede, utvrdila minimalne akcize za energente po vrsti i nameni. Države članice mogu samostalno da kreiraju svoju poresku politiku prema energentima, po visini zahvatanja, ne mogu ići ispod minimalno propisanih vrednosti ali u interesu razvoja svojih privreda (korisnika usluga transporta) sve države su u nivou direktive EU.

U osnovi predlog Udruženja naftnih kompanija Srbije je da se politika akciznog oporezivanja, što pre uskladi sa zahtevima direktiva EU u ovoj oblasti, naravno uz uvažavanje specifičnosti domaćeg tržišta. Principi koje Direktive sadrže afirmišu potrošnju ekološki prihvatljivih proizvoda, ali i očuvanje međusobne konkurentnosti različitih energenata, kako bi se na tržištu očuvalo što više različitih izvora energije. Politika akciznog oporezivanja energenata se ne posmatra isključivo kao instrument za povećanje budžetskih prihoda.

Cilj promene politike akciznog oporezivanja energenata

Predlog je da se izmena akcizne politike sprovedila fazno kroz mapu puta, ali ne duže od tri godine. Primarni cilj promene politike akciznog oporezivanja evrodizel goriva je povećanje ukupnog prometa derivata nafte na domaćem tržištu, što bi pored rasta obima poslovanja proizvođača, uvoznika i distributera derivata nafte doprinelo i rastu fiskalnih prihoda, i to bez povećanja nominalnih iznosa akciza.

Promet u sektoru bi bio povećan kao posledica:

- smanjenja troška goriva za komercijalne prevoznike koji poseduju licencu za obavljanje delatnosti javnog transporta u drumskom saobraćaju
- povećanja konkurentnosti domaće ekonomije pa samim tim i privrednih aktivnosti
- smanjenja sivog tržišta derivata nafte
- povećanja prodaje goriva vozilima u tranzitu, stranim prevoznicima
- povećanja prodaje domaćim prevoznicima u međunarodnom transportu
- povećanja prodaje domaćim pravnim licima u pograničnim delovima Srbije, naročito ka Bosni i Hercegovini i Makedoniji, ali i drugim zemljama.

Takođe važni ciljevi promene politike akciznog oporezivanja su:

- usaglašavanje nivoa akciza sa realnom ekonomskom snagom privrede i stanovništva
- usaglašavanju politike akciznog oporezivanja sa Direktivama EU
- prihvatanje i implementacija Evopskih modela uređenja poslovnog okruženja

Drumski transport participira sa preko 80% u svim tokovima putnika i robe u Republici Srbiji i ima veliku važnost za Republiku Srbiju. Drumski transport predstavlja krvotok privrede i društva i predstavnja ključni faktor koji utiče kako na sveukupni poslovni ambijent, tako i na kvaliteta života građana. Komercijalni transport pokreće privredu i društvo, ali troškovi komercijalnog transporta imaju značajan uticaj na cene finalnih proizvoda i standard građana. Sistemski pristup razvoju tržišta, podizanje konkurentnosti, snižavanja logističkih troškova privredi i razvoj sektora javnog drumskog transporta kao veoma važne privredne delatnosti za korisnike usluga i kvalitet života građana uz integraciju sa drugim privrednim sistemima i tržištima, osnovni je preduslov razvoj Srbije, privlačenje i podsticanje investicija.

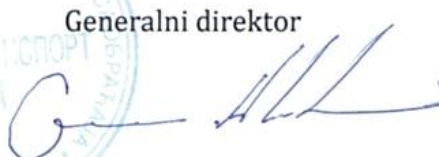
Evropska unija je svojom direktivom uticala na države članice kako bi ograničila dalje snižavanje akciza za javni drumski prevoz u cilju ujednačavanja tržišta i sprečavanja pojedinih zemalja za sticanje kvalitetnije pozicije za razvoj svojih ekonomija.

Predlažemo da ovu inicijativu uputite Ekonomskom fakultetu, katedri za saobraćaj u cilju dobijanja stručnog mišljenja.

Očekujemo poziv za sastanak kako bi smo još jednom obrazložili eventualne nedoumice i validnost iznetih podataka

Svako poštovanje,

U ime stručnog tima Srbijatransporta
Generalni direktor

Goran Aleksić dipl. inž. saobraćaja

- *Sudski veštak za oblast saobraćaj, transport, brzbrdnost saobraćaja uz užu specijalnost Drumski i gradski saobraćaj, transort stvari, rešenjem broj 740-05-00427/2014-22 od 08. decembra 2014.god.*
- *Certificate - ID SCCCO CPC6320100 of Profesional Competence for the Road Transport Menager, CPC Diploma IRU Academi od 23. januara 2008. god.*
- *Certificat o profesionalnoj osposobljenosti lica odgovornog za prevoz tereta u drumskom saobraćaju Broj ST – 0811/2017, od 23. avgust 2017.god.*
- *Certificat o profesionalnoj osposobljenosti lica odgovornog za poslove upravljanja prevozom putnika Broj SP – 142/2017, od 02. novembar 2017.god.*
- *Certificat CPC PR 048/2020-04 predavača za Stručnu profesionalnu kompetenciju za sticanje početne kvalifikacije i periodičnu obuku profesionalnih vozača u drumskom teretnom i putničkom transportu.*

DIREKTIVA VIJEĆA 2003/96/EZ

od 27. listopada 2003.

o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 93.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

budući da:

- (1) Područje primjene Direktive Vijeća 92/81/EEZ od 19. listopada 1992. o usklađivanju struktura trošarina na mineralna ulja ⁽¹⁾ i Direktive Vijeća 92/82/EEZ od 19. listopada 1992. o usklađivanju stopa trošarina na mineralna ulja ⁽²⁾, ograničeno je na mineralna ulja.
- (2) Nedostatak propisa Zajednice kojima se utvrđuju najniže stope oporezivanja električne energije i energenata, osim mineralnih ulja, mogao bi negativno djelovati na pravilno funkcioniranje unutarnjega tržišta.
- (3) Pravilno funkcioniranje unutarnjega tržišta i ostvarivanje ciljeva ostalih politika Zajednice zahtijeva da se na razini Zajednice utvrde najniže razine oporezivanja većine energenata, uključujući električnu energiju, prirodni plin i ugljen.
- (4) Značajne razlike u oporezivanju energije, koje države članice primjenjuju na nacionalnoj razini, mogle bi se pokazati štetnima za pravilno funkcioniranje unutarnjega tržišta.
- (5) Utvrđivanjem odgovarajućih najnižih stopa oporezivanja na razini Zajednice omogućit će se smanjenje postojećih razlika među nacionalnim stopama oporezivanja.
- (6) U skladu s člankom 6. Ugovora, u definiciju i provedbu ostalih politika Zajednice moraju se uključiti kriteriji zaštite okoliša.
- (7) Kao potpisnik Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, Zajednica je ratificirala Protokol iz Kyota. Oporezivanje energenata i, prema potrebi, električne energije jedan je od instrumenata na raspolaganju za postizanje ciljeva Protokola iz Kyota.
- (8) Vijeće treba periodično ispitivati oslobođenja, sniženja i najniže razine oporezivanja, uzimajući u obzir pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, stvarnu vrijednost najnižih razina oporezivanja, konkurentnost poslovanja Zajednice u širim međunarodnim okvirima i opće ciljeve Ugovora.
- (9) Državama članicama treba omogućiti potrebnu fleksibilnost u definiranju i provedbi politike koja odgovara njihovim nacionalnim okolnostima.
- (10) Države članice žele uvesti ili zadržati različite vrste oporezivanja na energente i električnu energiju. S obzirom na to treba dozvoliti državama članicama da se usklade s najnižim razinama oporezivanja Zajednice, uzimajući u obzir ukupna terećenja u vezi sa svim neizravnim porezima koje one odluče primjenjivati (osim PDV-a).

- (11) O poreznim mjerama koje se poduzimaju u vezi s provedbom općeg sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije odlučuje svaka pojedina država članica. S tim u vezi države članice mogu odlučiti ne povećavati sveukupno porezno opterećenje ako smatraju da bi primjena takvog načela porezne neutralnosti mogla doprinijeti restrukturiranju i modernizaciji njihovih poreznih sustava poticanjem ponašanja kojim bi se postizala bolja zaštita okoliša i povećano korištenje radne snage.
- (12) Cijene energije ključni su elementi politike Zajednice na području energije, prometa i okoliša.
- (13) Udio oporezivanja dijelom određuje cijenu energenata i električne energije.
- (14) Najniže bi se razine oporezivanja trebale odražavati i na konkurentnosti raznih energenata i električne energije. S time u vezi bilo bi uputno da se izračunavanje tih najnižih vrijednosti temelji, koliko je god to moguće, na sadržaju energije u proizvodima. Međutim, ta metoda nije prikladna za primjenu na pogonska goriva.
- (15) Mogućnost primjene diferenciranih nacionalnih stopa oporezivanja za isti proizvod trebala bi se dozvoliti u određenim okolnostima ili čvrstim preduvjetima pod uvjetom da se poštuju najniže razine oporezivanja Zajednice i pravila unutarnjega tržišta i tržišnog natjecanja.
- (16) Kako je toplinska energija predmet vrlo ograničene trgovine unutar Zajednice, oporezivanje obujma proizvodnje toplinske energije treba ostati izvan djelokruga ovog općeg sustava Zajednice.
- (17) Potrebno je utvrditi različite najniže razine oporezivanja Zajednice u skladu s korištenjem energenata i električne energije.
- (18) Energenti koji se koriste kao gorivo za određene industrijske ili komercijalne potrebe, kao i oni koji se koriste kao loživo ulje obično se oporezuju nižim stopama nego energenti koji se koriste kao pogonsko gorivo.
- (19) Za oporezivanje dizelskoga goriva kojim se koriste prijevoznici, pogotovo oni koji se bave poslovanjem unutar Zajednice, potrebno je omogućiti poseban tretman, uključujući mjere koje dopuštaju uvođenje sustava naknade za uporabu cesta s ciljem ograničenja narušavanja konkurencije s kojom bi se poduzetnici mogli suočiti.
- (20) Države članice možda će trebati napraviti razliku između komercijalnog ili nekomercijalnog korištenja dizelskoga goriva. Države članice mogu iskoristiti tu mogućnost za smanjivanje jaza između oporezivanja nekomercijalnog plinskog ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo i benzina.
- (21) Za potrebe oporezivanja može se različito tretirati korištenje energenata i električne energije za poslovne i neposlovne potrebe.
- (22) Energenti bi trebali u osnovi biti podložni općem sustavu Zajednice kad se koriste kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo. U tom smislu u prirodi je i logici poreznog sustava da se iz područja primjene općega sustava izuzmu energenti koji imaju dvostruku uporabu, oni koji se ne koriste kao pogonsko gorivo i loživa ulja, kao i oni u mineraloškim procesima. Električna energija koja se koristi na slične načine trebala bi se tretirati na isti način.
- (23) Zbog postojećih međunarodnih obveza i održavanja konkurentnog položaja poduzeća Zajednice, preporučljivo je nastaviti s oslobađanjem od poreza energenata kojima se opskrbljuje zračna i pomorska navigacija, osim u zračnom i pomorskom prometu za privatne rekreacijske potrebe, dok bi trebalo omogućiti državama članicama da ograničavaju ta oslobođenja.

- (24) Državama članicama treba dozvoliti primjenu određenih drugih oslobođenja ili sniženih razina oporezivanja kad to ne utječe na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i ne uzrokuje narušavanje konkurentnosti.
- (25) Kombinacija proizvodnje topline i energije i, s ciljem promicanja korištenja alternativnih izvora energije, obnovljivi oblici energije mogu ispunjavati uvjete za povlašteni tretman.
- (26) Poželjno je ustanoviti opći okvir Zajednice kojim će se državama članicama dopuštati oslobađanje ili snižavanje trošarina radi promicanja korištenja biogoriva, čime bi se pridonijelo boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta, a državama članicama i gospodarskim subjektima pružio zadovoljavajući stupanj pravne sigurnosti. Treba ograničiti narušavanje konkurentnosti, a proizvođačima i prodavateljima biogoriva treba i nadalje davati poticaje snižavanjem osnovnih troškova, između ostalog i prilagodbom trošarina od strane država članica, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina.
- (27) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje primjenu relevantnih odredaba Direktive Vijeća 92/12/EEZ od 25. veljače 1992. o općim aranžmanima za proizvode koji podliježu trošarinama te o držanju i prometu tih proizvoda i njihovom praćenju ⁽³⁾ i Direktive Vijeća 92/83/EEZ od 19. listopada 1992. o usklađivanju struktura trošarina na alkohol i alkoholna pića ⁽⁴⁾ kad je proizvod koji je namijenjen za korištenje, ponuđen na prodaju ili služi kao pogonsko gorivo ili je dodatak gorivu etilni alkohol, kako je predviđeno u Direktivi 92/83/EEZ.
- (28) Određena oslobođenja ili sniženja razine poreza mogu se pokazati nužnima zbog nedovoljne usklađenosti na razini Zajednice zbog rizika da se izgubi međunarodna konkurentnost ili zbog socijalnih ili ekoloških razloga.
- (29) Poduzeća koja dobrovoljno sklapaju sporazume s ciljem značajnog povećanja zaštite okoliša ili učinkovitosti energije zaslužuju pozornost; među tim poduzećima poduzeća-veliki potrošači energije zaslužuju poseban tretman.
- (30) Možda će biti potrebna prijelazna razdoblja i mjere kako bi se državama članicama omogućila nesmetana prilagodba novim razinama oporezivanja i time ograničavanje mogućih negativnih popratnih pojava.
- (31) Potrebno je utvrditi postupak kojim se države članice ovlašćuju da u određenom vremenskom roku uvedu druga oslobođenja od poreza ili sniženja razina oporezivanja. Takva oslobođenja ili sniženja treba redovito preispitivati.
- (32) Treba predvidjeti da države članice obavješćuju Vijeće o određenim nacionalnim mjerama. Takvo obavješćivanje ne oslobađa države članice od obveze utvrđene člankom 88. stavkom 3. Ugovora, o obavješćivanju o određenim nacionalnim mjerama. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje ishod bilo kojeg budućeg postupka davanja državne potpore koji se može pokrenuti u skladu sa člancima 87. i 88. Ugovora.
- (33) Područje primjene Direktive 92/12/EEZ treba proširiti, prema potrebi, na proizvode i neizravne poreze koji su obuhvaćeni ovom Direktivom.
- (34) Mjere koje su potrebne za provedbu ove Direktive treba usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽⁵⁾,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Države članice uvode poreze na energente i električnu energiju u skladu s ovom Direktivom.

Članak 2.

1. Za potrebe ove Direktive, pojam „energenti” primjenjuje se na proizvode koji su:

- (a) obuhvaćeni oznakama KN 1507 do 1518 ako su namijenjeni za korištenje kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo;
- (b) obuhvaćeni oznakama KN 2701, 2702 i 2704 do 2715;
- (c) obuhvaćeni oznakama KN 2901 i 2902;
- (d) obuhvaćeni oznakom KN 2905 11 00, koji nisu sintetičkog porijekla, ako su namijenjeni za korištenje kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo;
- (e) obuhvaćeni oznakom KN 3403;
- (f) obuhvaćeni oznakom KN 3811;
- (g) obuhvaćeni oznakom KN 3817;
- (h) obuhvaćeni oznakom KN 3824 90 99 ako su namijenjeni za korištenje kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo.

2. Ova se Direktiva primjenjuje i na:

električnu energiju obuhvaćenu oznakom KN 2716.

3. Kad su namijenjeni za uporabu, ponuđeni na prodaju ili se koriste kao pogonsko gorivo ili gorivo za ogrjev, energenti, osim onih za koje je razina poreza određena u ovoj Direktivi, oporezivat će se prema načinu korištenja, po istoj stopi poreza kao gorivo za ogrjev ili pogonsko gorivo.

Osim proizvoda podložnih naplati poreza koji su navedeni u stavku 1., svi će se proizvodi namijenjeni za uporabu, ponuđeni na prodaju, koji se koriste kao pogonsko gorivo ili kao aditiv ili punilo u pogonskim gorivima, oporezivati po stopi za ekvivalentno pogonsko gorivo.

Osim proizvoda podložnih naplati poreza koji su navedeni u stavku 1., svi će se ostali ugljikovodici, osim treseta, koji su namijenjeni za uporabu, ponuđeni na prodaju ili se koriste za grijanje, oporezivati po stopi za istovrijedni energent.

4. Ova se Direktiva ne primjenjuje na:

(a) oporezivanje obujma proizvodnje topline ili oporezivanje proizvoda koji su obuhvaćeni oznakama KN 4401 i 4402;

(b) sljedeće uporabe energenata ili električne energije:

- energenti koji se koriste za druge potrebe, osim kao pogonska goriva ili gorivo za ogrjev,
- dvojno korištenje energenata.

Energent ima dvojno korištenje ako se upotrebljava kao loživo ulje i za druge namjene, osim kao pogonsko gorivo ili loživo ulje. Uporaba energenata za kemijske redukcije i u elektrolitskim i metalurgijskim procesima smatra se kao dvojno korištenje,

- električna energija, koja se prvenstveno koristi u svrhu kemijske redukcije i u elektrolitičkim i metalurgijskim procesima,
- električna energija, kada predstavlja više od 50 % troška proizvoda. „Trošak proizvoda” znači ukupan zbroj kupljenih dobara i usluga, plus troškovi osoblja, plus potrošnja fiksnog kapitala na razini poduzeća, kako je predviđeno u članku 11. Taj trošak se izračunava u prosjeku po jedinici. „Trošak električne energije” znači stvarnu nabavnu vrijednost električne energije ili troškove proizvodnje električne energije, ako se proizvodi u poduzeću,
- mineraloški procesi.

„Mineraloški procesi” znači procesi svrstani u nomenklaturu NACE-a pod oznakom DI 26 „prerada ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda” u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 3037/90 od 9. listopada 1990. o statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici (6).

Međutim, na te se energente primjenjuje članak 20.

5. Upućivanja na oznake kombinirane nomenklature u ovoj Direktivi odnose se na oznake iz Uredbe Komisije (EZ) br. 2031/2001 od 6. kolovoza 2001. o izmjeni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (7).

Odluka o ažuriranju oznaka kombinirane nomenklature za proizvode navedene u ovoj Direktivi donosi se jednom godišnje, u skladu s postupkom predviđenim u članku 27. Takva odluka ne smije dovesti do bilo kakvih promjena najnižih poreznih stopa koje se primjenjuju u ovoj Direktivi ili dodavanja ili izbacivanja bilo kojeg energenta ili električne energije.

Članak 3.

Upućivanja u Direktivi 92/12/EEZ na „mineralna ulja” i „trošarine”, ako se ta Direktiva primjenjuje na mineralna ulja, tumače se kao da obuhvaćaju sve energente, električnu energiju i sve nacionalne neizravne poreze koji su navedeni u članku 2. i članku 4. stavku 2. ove Direktive.

Članak 4.

1. Razine oporezivanja koje države članice primjenjuju na energetske proizvode i električnu energiju, a koje su navedene u članku 2., ne smiju biti ispod najniže razine oporezivanja propisane ovom Direktivom.

2. Za potrebe ove Direktive, „razina oporezivanja” znači ukupno opterećenje u vezi sa svim neizravnim porezima (osim PDV-a) koji se izračunavaju izravno ili neizravno po količini energenta ili električne energije u trenutku puštanja u slobodnu potrošnju.

Članak 5.

Pod uvjetom da poštuju najniže razine oporezivanja koje su propisane ovom Direktivom i ako su usklađene s pravom Zajednice, države članice mogu uz poreznu kontrolu primjenjivati diferencirane stope poreza u sljedećim slučajevima:

- kad su diferencirane stope izravno povezane s kvalitetom proizvoda,
- kad diferencirane stope izravno ovise o količinskim razinama potrošnje električne energije ili energenta koji se koriste za grijanje,

- za sljedeće uporabe: lokalni javni putnički prijevoz (uključujući taksije), skupljanje otpada, oružane snage i javnu upravu, invalide, sanitetska vozila,
- između korištenja u poslovne i neposlovne svrhe, za energente i električnu energiju, kako je navedeno u člancima 9. i 10.

Članak 6.

Države članice mogu slobodno odobravati oslobođenje od poreza ili snižene razine oporezivanja, kako je propisano ovom Direktivom:

- (a) izravno;
 - (b) putem diferenciranih stopa;
- ili
- (c) povratom cijelog ili dijela naplaćenih poreza.

Članak 7.

1. Od 1. siječnja 2004. i od 1. siječnja 2010., najniže razine poreza koji se primjenjuju na pogonska goriva, određuju se kako je predviđeno u Prilogu I. tablici A.

Najkasnije do 1. siječnja 2012. Vijeće će poslije savjetovanja s Europskim parlamentom i na temelju izvješća i prijedloga Komisije jednoglasno odlučiti o najnižim razinama oporezivanja benzina za sljedeće razdoblje koje počinje od 1. siječnja 2013.

2. Države članice mogu praviti razliku između korištenja plinskog ulja kao pogonskoga goriva u komercijalne i nekomercijalne svrhe, pod uvjetom da se poštuju najniže razine poreza Zajednice i da stopa za komercijalno plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo nije ispod nacionalne razine poreza na snazi 1. siječnja 2003., bez obzira na odstupanja za takvo korištenje predviđeno u ovoj Direktivi.

3. „Komercijalna plinska ulja koja se koriste kao pogonsko gorivo” znači plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo za sljedeće potrebe:

- (a) prijevoz roba u najmu ili za račun drugih, ili za vlastiti račun, cestovnim vozilima ili kombinacijama zglobnih vozila koja su namijenjena isključivo za cestovni prijevoz roba s najvećom dopuštenom bruto natovarenom težinom od najmanje 7,5 tona;
- (b) prijevoz putnika, bilo redoviti ili privremeni prijevoz, cestovnim vozilima kategorije M2 ili M3, kako je definirano u Direktivi Vijeća 70/156/EEZ od 6. veljače 1970. o usklađivanju prava država članica u vezi s homologacijom tipa motornih vozila i njihovih prikolica ⁽⁸⁾.

4. Bez obzira na stavak 2., države članice koje uvedu sustav naplata cestarina za cestovna vozila ili kombinacije zglobnih vozila koja su namijenjena isključivo za cestovni prijevoz roba, mogu primjenjivati snižene stope za dizelsko gorivo koje takva vozila koriste, koje su ispod nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2003., ako ukupno porezno opterećenje ostane više manje jednako, pod uvjetom da se poštuju najniže razine poreza Zajednice i da je razina nacionalnog oporezivanja, koja je na snazi 1. siječnja 2003. za plinska ulja, koja se koriste kao pogonsko gorivo, najmanje dva puta viša od najniže razine poreza koji se primjenjuje 1. siječnja 2004.

Članak 8.

1. Od 1. siječnja 2004., bez obzira na članak 7., najniže će razine oporezivanja koje se primjenjuju na proizvode koji se koriste kao pogonsko gorivo za potrebe iz stavka 2., biti utvrđene kako je određeno u Prilogu I. tablici B.
2. Ovaj se članak primjenjuje na sljedeće industrijske i komercijalne namjene:
 - (a) radove u poljoprivredi, vrtlarstvu, uzgoju riba i u šumarstvu;
 - (b) nepokretne motore;
 - (c) pogone i mehanizaciju koja se koristi u niskogradnji i visokogradnji, građevinarstvu i javnim radovima;
 - (d) vozila namijenjena za korištenje izvan javnih putova ili kojima nije izdana dozvola za uporabu posebno na javnim putovima.

Članak 9.

1. Od 1. siječnja 2004. najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na gorivo za ogrjev utvrđuje se kako je navedeno u Prilogu I. tablici C.
2. Države članice koje su 1. siječnja 2003. ovlaštene primjenjivati kontrolnu naknadu za plinska ulja za grijanje mogu nastaviti primjenjivati sniženu stopu od 10 eura na 1.000 litara tog proizvoda. To će se ovlaštenje ukinuti 1. siječnja 2007. ako Vijeće jednoglasno tako odluči na temelju izvješća i preporuke Komisije, ako zapazi da je razina snižene stope preniska, da bi se izbjegli problemi u vezi s narušavanjem trgovine između država članica.

Članak 10.

1. Od 1. siječnja 2004. najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na električnu energiju utvrđuju se kako je navedeno u Prilogu I. tablici C.
2. Iznad najnižih razina oporezivanja koje su navedene u stavku 1. države članice mogu odabrati koju će poreznu osnovicu primjenjivati, pod uvjetom da poštuju Direktivu 92/12/EEZ.

Članak 11.

1. U ovoj Direktivi, „poslovna uporaba” znači korištenje, u skladu sa stavkom 2., od strane nekog poslovnog subjekta (poduzeća) koji samostalno na bilo kojemu mjestu obavlja opskrbu robom i pruža usluge, bez obzira na to u koju svrhu ili na ishod takvih gospodarskih aktivnosti.

Gospodarske aktivnosti obuhvaćaju sve aktivnosti proizvođača, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uključujući aktivnosti u rudarstvu i poljoprivredi, te stručno djelovanje.

Državne, pokrajinske i lokalne uprave i ostale javnopravne institucije ne smatraju se poslovnim subjektima u smislu djelovanja ili obavljanja poslova kojima se bave kao javne ustanove. Međutim, kad se bave takvim aktivnostima ili poslovanjem, smatrat će se poslovnim subjektima u odnosu na te aktivnosti ili poslovanje ako bi njihovo tretiranje kao neposlovnih subjekata dovelo do značajnog narušavanja konkurencije.

2. U odnosu na ovu Direktivu, poslovnim se subjektom ne može smatrati jedinica manja od dijela poduzeća ili pravnog tijela koje se u organizacijskom smislu sastoji od samostalnog poduzeća, tj. subjekta koji je sposoban samostalno poslovati.
3. Gdje dolazi do mješovite uporabe, oporezivanje se primjenjuje proporcionalno prema svakoj vrsti korištenja, iako je ili poslovno ili neposlovno korištenje beznačajno, ono se može zanemariti.
4. Države članice mogu ograničiti područje primjene snižene razine oporezivanja na poslovnu uporabu.

Članak 12.

1. Države članice mogu nacionalne stope oporezivanja izraziti i u drugim valutama osim onih navedenih u člancima 7. do 10., pod uvjetom da odgovarajuće razine poreza nakon konverzije u te valute nisu ispod najniže razine koja je predviđena u ovoj Direktivi.
2. Za energente navedene u člancima 7., 8. i 9. kojih se razina oporezivanja temelji na sadržaju, sadržaj se mjeri pri temperaturi od 15 °C.

Članak 13.

1. Za države članice koje nisu prihvatile euro, tečaj eura koji se primjenjuje za preračunavanje iznosa poreza u nacionalnu valutu, utvrđuje se jednom godišnje. Stope koje se primjenjuju su one koje su dobivene prvog radnog dana u listopadu i koje su objavljene u *Službenom listu Europske zajednice*, a primjenjuju se od 1. siječnja sljedeće kalendarske godine.
2. Države članice mogu zadržati visinu oporezivanja koja je na snazi u vrijeme godišnjeg usklađivanja, kako je predviđeno stavkom 1., ako preračunavanjem iznosa poreza izraženog u eurima dođe do porasta od manje od 5 % ili 5 eura, ovisno o tome koji je iznos manji, razine oporezivanja izražene u nacionalnoj valuti.

Članak 14.

1. Osim općih odredaba predviđenih u Direktivi 92/12/EEZ o uporabama oporezivih proizvoda kad se ti proizvodi oslobađaju od poreza te ne dovodeći u pitanje ostale odredbe Zajednice, države članice oslobađaju od poreza pod uvjetima koje same predvide kako bi osigurale pravilnu i dosljednu primjenu tih oslobođenja i spriječile svaku utaju, izbjegavanje i zlouporabu, sljedeće:
 - (a) energente i električnu energiju, koji se koriste za proizvodnju električne energije te električnu energiju koja se koristi za održavanje sposobnosti proizvodnje električne energije. Međutim, države članice mogu zbog politike zaštite okoliša te proizvode oporezivati a da se ne pridržavaju najnižih razina poreza predviđenih u ovoj Direktivi. U tom slučaju oporezivanje tih proizvoda neće se uzimati u obzir za potrebe zadovoljavanja najnižih razina oporezivanja električne energije koje su predviđene u članku 10.;
 - (b) energente koji se nabavljaju za korištenje kao gorivo u zračnom prometu, osim za privatne rekreativne letove.

Za potrebe ove Direktive, „privatni rekreativni letovi” znači korištenje zrakoplova od strane vlasnika ili fizičke ili pravne osobe koja se njime koristi najmom ili na neki drugi način za potrebe različite od poslovnih, naročito različite od prijevoza putnika i robe ili usluga uz naknadu, ili za potrebe javnih tijela.

Države članice mogu ograničiti opseg tih oslobođenja na nabave mlaznoga goriva (oznaka KN 2710 19 21);

(c) energente koji se isporučuju za uporabu kao gorivo pri plovidbi unutar vodenih putova Zajednice (uključujući ribolov), osim privatnih plovila za rekreaciju, i električnu energiju proizvedenu na plovilu.

Za potrebe ove Direktive „privatna plovila za rekreaciju” znači sva plovila koja koriste njihovi vlasnici, fizičke ili pravne osobe koje se njima koriste najmom ili na neki drugi način, za potrebe različite od poslovnih, naročito različite od prijevoza putnika ili roba ili usluga uz naknadu, ili za potrebe javnih tijela.

2. Države članice mogu ograničiti područje primjene oslobođenja koja su navedena u stavku 1. točkama (b) i (c) na međunarodni promet ili promet unutar Zajednice. Osim toga, kad je država članica sklopila bilateralni sporazum s drugom državom članicom, ona također može ukinuti oslobođenja predviđena u stavku 1. točkama (b) i (c). U takvim slučajevima države članice mogu primijeniti visinu oporezivanja ispod najniže razine poreza koji je predviđen u ovoj Direktivi.

Članak 15.

1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe Zajednice, države članice mogu, uz poreznu kontrolu, provoditi potpuna ili djelomična oslobađanja ili sniženja visine oporezivanja na:

(a) oporezive proizvode koji se koriste uz poreznu kontrolu na području oglednih projekata za tehnološki razvoj ekološki prihvatljivijih proizvoda ili u vezi s gorivima iz obnovljivih izvora;

(b) električnu energiju:

— koja se dobiva korištenjem sunčane energije, snage vjetra, valova, plime ili iz geotermalnih izvora,

— iz vodenih izvora proizvedene u hidroelektranama,

— proizvedene od biomase ili proizvoda od biomase,

— proizvedene od metana koji se stvara u napuštenim rudnicima ugljena,

— proizvedene od gorivih ćelija;

(c) energente i električnu energiju, koji se koriste za kombiniranu proizvodnju topline i snage;

(d) električnu energiju koja se dobiva pri miješanoj proizvodnji topline i energije, pod uvjetom da su ta postrojenja za proizvodnju ekološki prihvatljiva. Države članice mogu primjenjivati nacionalne definicije za „ekološki prihvatljivu” (ili visokoučinkovitu) miješanu proizvodnju sve dok Vijeće, na temelju izvješća i prijedloga Komisije, jednoglasno ne usvoji zajedničke definicije;

(e) energente i električnu energiju, koji se koriste za prijevoz robe i putnika vlakom, podzemnom željeznicom, tramvajem ili trolejbusom;

(f) energente koji se koriste kao gorivo u plovidbi na unutrašnjim vodenim putovima (uključujući ribarstvo) osim za privatna plovila za rekreaciju, i električnu energiju koja se proizvodi na plovilima;

(g) prirodni plin u državama članicama u kojima je udio prirodnog plina u krajnjoj potrošnji energije bio 2000. godine manji od 15 %;

Potpuna ili djelomična oslobođenja ili sniženja mogu se primjenjivati za razdoblje od najdulje deset godina od stupanja na snagu ove Direktive ili dok nacionalni udio prirodnog (zemnog) plina ne dostigne 25 % ukupne potrošnje energije, ako se to dogodi prije. Međutim, čim nacionalni udio prirodnog plina dostigne 20 % krajnje potrošnje energije, države članice na koje se to odnosi će primijeniti samo pozitivnu razinu oporezivanja koja će se povećavati na godišnjoj osnovi, s ciljem dostizanja barem najniže stope na kraju gore navedenog razdoblja.

Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske može primjenjivati potpuno ili djelomično oslobođenje ili sniženje za prirodni plin, zasebno za Sjevernu Irsku;

(h) električnu energiju, prirodni plin, ugljen i čvrsta goriva koja se koriste u kućanstvima i/ili organizacijama, koje dotična država članica priznaje kao dobrotvorne. U slučaju takvih dobrotvornih organizacija, države članice mogu ograničiti oslobođenja ili sniženja na uporabu u neposlovnim aktivnostima. Kod mješovitih korištenja primjenjuje se oporezivanje razmjerno svakoj vrsti korištenja. Ako je korištenje beznačajno, može se tretirati kao nepostojeće.

(i) prirodni plin i tekući naftni plin (LPG) koji se koriste kao pogonska goriva;

(j) pogonska goriva koja se koriste u preradi, razvoju, za testiranja i održavanja zračnih letjelica ili brodova;

(k) pogonska goriva koja se koriste pri jaružanju bagerom na plovnim putovima i u lukama;

(l) proizvode koji su obuhvaćeni oznakom KN 2705, a koriste se za potrebe grijanja.

2. Države članice također mogu proizvođaču refundirati dio ili cijeli iznos poreza koji potrošači plaćaju na električnu energiju proizvedenu iz proizvoda navedenih u stavku 1. točki (b).

3. Države članice mogu primjenjivati stopu oporezivanja čak i do nule za energente i električnu energiju koji se koriste kod radova u poljoprivredi, vrtlarstvu ili ribogojstvu i šumarstvu.

Na temelju prijedloga Komisije Vijeće prije 1. siječnja 2008. ispituje mogućnost ukidanja primjene nulte stope oporezivanja.

Članak 16.

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 5., države članice mogu uz poreznu kontrolu primjenjivati oslobođenje ili sniženu stopu oporezivanja na oporezive proizvode na koje se odnosi članak 2. kad su ti proizvodi proizvedeni od, ili sadrže jedan ili više od sljedećih proizvoda:

— proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN 1507 do 1518,

— proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN 3824 90 55 i 3824 90 80 do 3824 90 99 za njihove sastojke dobivene od biomase,

— proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN 2207 20 00 i 2905 11 00, koji nisu sintetičkog porijekla,

— proizvode proizvedene od biomase, uključujući i proizvode koji su obuhvaćeni oznakama KN 4401 i 4402.

Države članice mogu uz poreznu kontrolu primjenjivati snižene stope i na proizvode podložne porezu na koje se odnosi članak 2, kad takvi proizvodi sadrže vodu (oznaka KN 2201 i 2851 00 10).

„Biomasa” znači biorazgradive dijelove proizvoda, otpada i poljoprivrednih ostataka (uključujući biljne i životinjske tvari), ostataka u šumarstvu i za šumarstvo vezanih industrijskih grana, kao i biorazgradive dijelove industrijskog i kućnog otpada.

2. Oslobođenje ili sniženje poreza koje proizlazi iz primjene snižene stope predviđene stavkom 1. ne smije biti veće od iznosa poreza koji se plaća na količinu proizvoda navedenih u stavku 1., a koje sadrže proizvodi na koje se ima pravo primijeniti sniženje.

Razine poreza koje države članice primjenjuju na proizvode koji su proizvedeni od, ili koji sadrže proizvode na koje se odnosi stavak 1., mogu biti ispod najnižih razina, kako je navedeno u članku 4.

3. Oslobođenje ili sniženje poreza koje primjenjuju države članice će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom proizvoda navedenih u stavku 1.

4. Do 31. prosinca 2003. države članice mogu oslobađati ili nastaviti s oslobađanjem od poreza proizvoda koji su potpuno, ili gotovo potpuno, napravljeni od proizvoda navedenih u stavku 1.

5. Oslobođenje ili sniženje predviđeno za proizvode navedene u stavku 1. može se odobravati u okviru višegodišnjeg programa na temelju odgovarajućeg ovlaštenja koje upravno tijelo izdaje gospodarskom subjektu na više od jedne kalendarske godine. Takva se ovlaštenja za oslobođenje ili sniženje smiju primjenjivati za razdoblje od najviše šest uzastopnih godina. To se razdoblje može i obnovljati.

U okviru višegodišnjeg programa koji je neko upravno tijelo odobrilo do 31. prosinca 2012. države članice mogu primjenjivati oslobođenje ili sniženje poreza u skladu sa stavkom 1. i poslije 31. prosinca 2012. sve do okončanja tog višegodišnjeg programa. To se razdoblje ne može produljiti.

6. Ako se od država članica zatraži da u skladu s pravom Zajednice zadovolje pravno obvezujuće obveze i na svoja tržišta stave minimalni udio proizvoda koji su navedeni u stavku 1., prestat će se primjenjivati stavci 1. do 5. od dana kad takve obveze za države članice postanu obvezujuće.

7. Države članice do 31. prosinca 2004., a potom svakih 12 mjeseci, dostavljaju Komisiji plan poreznih sniženja ili oslobođenja koja primjenjuju u skladu s ovim člankom.

8. Najkasnije do 31. prosinca 2009. Komisija obavješćuje Vijeće o poreznim, gospodarskim, poljoprivrednim, energetske, industrijskim i ekološkim aspektima sniženja odobrenih u skladu s ovim člankom.

Članak 17.

1. Pod uvjetom da se najniže razine poreza utvrđene ovom Direktivom poštuju u prosjeku za sva poduzeća, države članice mogu primjenjivati sniženja poreza na potrošnju energenata koji se koriste za grijanje ili za potrebe članka 8. stavka 2. točaka (b) i (c), te na potrošnju električne energije, u sljedećim slučajevima:

(a) za velike potrošače energije

„Poduzeća-veliki potrošači energije” znači poslovnu jedinicu, kako je navedeno u članku 11., u kojoj nabava energenata i električne energije iznosi najmanje 3,0 % vrijednosti proizvodnje ili nacionalni energetske porez koji se naplaćuje iznosi najmanje 0,5 % dodane vrijednosti. U okviru tih definicija države članice mogu primjenjivati i restriktivnija načela, uključujući prodajnu vrijednost, kao i definicije u vezi s procesima i granama.

„Dobava energenata i električne energije” znači stvarnu cijenu energije nabavljene ili proizvedene unutar poduzeća. U to su uključeni samo električna energija, ogrjev i energenti koji se koriste za potrebe grijanja ili za potrebe iz članka 8. stavka 2. točaka (b) i (c). Uključeni su svi porezi, osim PDV-a.

„Proizvodna vrijednost” znači promet, uključujući dotacije izravno povezane s cijenom proizvoda, plus ili minus promjene zaliha gotovih proizvoda, nedovršenu proizvodnju u toku te robu i usluge nabavljene za preprodaju, minus kupovina robe i usluga za preprodaju.

„Dodana vrijednost” znači ukupan promet koji je podložan PDV-u, uključujući izvozne prodaje umanjeno za ukupne kupovine koje su podložne PDV-u, uključujući sav uvoz.

Državama članicama koje već primjenjuju nacionalne sustave oporezivanja energije u kojima se poduzeća-veliki potrošači energije definiraju prema drugačijim kriterijima, a ne odnosom cijene energije u usporedbi s proizvodnom vrijednošću, odnosno nacionalnim porezom na energiju koji se naplaćuje, u usporedbi s dodanom vrijednosti, odobrava se prijelazno razdoblje do najkasnije 1. siječnja 2007. da se prilagode definiciji koja je navedena u točki (a) prvog podstavka;

(b) kad se sklapaju sporazumi s tvrtkama ili grupacijama tvrtki, ili kad se primjenjuju sustavi utrživih dozvola ili slične mjere, sve dok su one usmjerene na ciljeve zaštite okoliša ili poboljšanja učinkovitosti energije.

2. Bez obzira na članak 4. stavak 1., države članice mogu primjenjivati razinu poreza sniženu do nule za energente ili električnu energiju, kako je predviđeno u članku 2., ako se njima koriste poduzeća-veliki potrošači energije, kako je predviđeno u stavku 1. ovog članka.

3. Bez obzira na članak 4. stavak 1., države članice mogu primjenjivati razinu oporezivanja sniženu do 50 % najnižih razina predviđenih u ovoj Direktivi za energente ili električnu energiju, kako je utvrđeno u članku 2., kad se koriste u poslovnim jedinicama, kako je utvrđeno u članku 11., a koja nisu veliki potrošači energije, kako je definirano u stavku 1. ovog članka.

4. Poduzeća koja se koriste mogućnostima navedenima u stavcima 2. i 3. sklapat će ugovore, primjenjivati sustave utrživih dozvola ili istovjetne mjere, kako je predviđeno u stavku 1. točki (b). Sporazumima, sustavima utrživih dozvola i sličnim mjerama moraju se postizati istovjetni ciljevi očuvanja okoliša ili poboljšanja učinkovitosti energije u približno jednakoj mjeri kao što bi se postiglo da su se poštivale standardne najniže stope Zajednice.

Članak 18.

1. Odstupajući od odredaba ove Direktive, države članice se ovlašćuju da nastave primjenjivati snižene razine oporezivanja ili oslobođenja od poreza kako je predviđeno u Prilogu II.

Ovisno o prethodnom preispitivanju od strane Vijeća, na temelju prijedloga Komisije, ovo ovlaštenje prestaje vrijediti 31. prosinca 2006. ili na dan kako je navedeno u Prilogu II.

2. Bez obzira na razdoblja predviđena u stavcima 3. do 12. i pod uvjetom da to značajnije ne narušava tržišno natjecanje, odobrava se državama članicama s poteškoćama u primjeni novih najnižih razina oporezivanja prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007., posebno zato da se ne ugrozi stabilnost cijena.

3. Kraljevina Španjolska može primijeniti prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do

31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to nema za posljedicu porez ispod EUR 287 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, pod uvjetom da to nema posljedicu porez niži od EUR 302 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010. Specijalna snižena stopa za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo također se može do 1. siječnja 2012. primjenjivati i na taksije. U odnosu na članak 7. stavak 3. točku (a), ona može primjenjivati do 1. siječnja 2008. najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe.

4. Republika Austrija može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 287 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010.

5. Kraljevina Belgija može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2007. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 287 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010.

6. Veliko Vojvodstvo Luksemburg može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2009. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskog ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati specijalnu sniženu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 272 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010.

7. Portugalska Republika može primjenjivati niže razine oporezivanja na energente i električnu energiju koji se troše u autonomnim područjima Azora i Madeire od najnižih razina oporezivanja kako je predviđeno u ovoj Direktivi, kako bi se nadoknadili troškovi prijevoza nastali zbog otočne i raspršene prirode ovog područja.

Portugalska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2009. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302, a do 1. siječnja 2012. da postigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do

31. prosinca 2009. primjenjivati diferenciranu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 272 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010. Diferencirana stopa za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo može se također do 1. siječnja 2012. primjenjivati i na taksije. U odnosu na članak 7. stavak 3. točku (a), ona može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe.

Portugalska Republika može primjenjivati potpuna ili djelomična oslobađanja od oporezivanja električne energije do 1. siječnja 2010.

8. Helenska Republika može primjenjivati razine oporezivanja do EUR 22 na 1.000 l ispod najnižih stopa koje su predviđene u ovoj Direktivi, na plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo i na benzin, a troši u departmanima Lezbos, Hios, Samos, Dodekanskom otočju i Cikladima i na sljedećim otocima u Egejskome moru: Thasos, Sjeverni Sporadi, Samothraka i Skiros.

Helenska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2010. za preuređivanje svojega sustava postojećega oporezivanja električne energije po proizvodnji u sustav oporezivanja po potrošnji te da postigne novu najnižu razinu poreza na benzin.

Helenska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2010. za usklađivanje svoje nacionalne razine oporezivanja plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, na novu najnižu razinu od EUR 302 na 1.000 l, a do 1. siječnja 2012. da dostigne razinu od EUR 330. Štoviše, ona može do 31. prosinca 2009. primjenjivati diferenciranu poreznu stopu za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 264 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja koje su na snazi 1. siječnja 2003. Od 1. siječnja 2010. do 1. siječnja 2012. ona može primjenjivati diferencirane stope za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo pod uvjetom da to ne rezultira porezom nižim od EUR 302 na 1.000 l i da se ne snize nacionalne razine oporezivanja na snazi 1. siječnja 2010. Diferencirana stopa za komercijalno korištenje plinskoga ulja koje se koristi kao pogonsko gorivo, može se do 1. siječnja 2012. također primjenjivati i na taksije. U odnosu na članak 7. stavak 3. točku (a) ona može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe.

9. Irska može primjenjivati potpuna ili djelomična oslobođenja ili sniženja oporezivanja električne energije do 1. siječnja 2008.

10. Francuska Republika može do 1. siječnja 2009. primjenjivati potpuna ili djelomična oslobođenja ili sniženja poreza za energente i električnu energiju koju koriste državna, regionalna i lokalna vladina tijela ili druge javnopravne institucije kad se bave aktivnostima ili poslovanjem u okviru obavljanja dužnosti javne vlasti.

Francuska Republika može primjenjivati prijelazno razdoblje do 1. siječnja 2009. za prilagodbu sadašnjeg sustava oporezivanja električne energije odredbama predviđenima u ovoj Direktivi. U tom razdoblju treba uzimati u obzir ukupnu prosječnu razinu sadašnjeg lokalnog oporezivanja električne energije kad se procjenjuje poštuju li se najniže stope predviđene u ovoj Direktivi.

11. Talijanska Republika može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od najmanje 3,5 tona za definiciju komercijalne uporabe, kako je utvrđeno člankom 7. stavkom 3. točkom (a).

12. Savezna Republika Njemačka može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od 12 tona za definiciju komercijalne uporabe, kako je utvrđeno člankom 7. stavkom 3. točkom (a).

13. Kraljevina Nizozemska može do 1. siječnja 2008. primjenjivati najveću dopuštenu ukupnu težinu u natovarenom stanju od 12 tona za definiciju komercijalne uporabe, kako je utvrđeno člankom 7. stavkom 3. točkom (a).

14. Za vrijeme utvrđenih prijelaznih razdoblja, države članice će progresivno smanjivati svoje nesklade s novim najnižim razinama oporezivanja. Međutim, kad razlika između nacionalne razine i najniže razine ne prelazi 3 % od te najniže razine, države članice na koje se to odnosi mogu pričekati kraj toga razdoblja za prilagodbu svoje nacionalne razine.

Članak 19.

1. Dodatno odredbama u prethodnim člancima, posebno člancima 5., 15. i 17., djelujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće može ovlastiti bilo koju državu članicu da uvede daljnja oslobođenja ili sniženja radi provođenja pojedinih politika.

Država članica koja želi uvesti takve mjere o tome obavješćuje Komisiju te dostavlja Komisiji sve relevantne i potrebne podatke.

Komisija preispituje zahtjev uzimajući u obzir, između ostalog, i ispravno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, potrebu osiguranja pravednog natjecanja, kao i aspekte politike Zajednice u vezi sa zdravstvom, okolišem, energetikom i prometom.

U roku od tri mjeseca od prijma relevantnih i potrebnih podataka Komisija će predložiti Vijeću izdavanje ovlasti za takve mjere ili će alternativno obavijestiti Vijeće o razlozima zašto nije predložila davanje ovlaštenja za takve mjere.

2. Ovlasti navedene u stavku 1. odobravaju se na rok od najdulje 6 godina, s mogućnošću obnavljanja u skladu s postupkom koji je predviđen u stavku 1.

3. Ako Komisija smatra da oslobođenja ili sniženja predviđena u stavku 1. više nisu održiva, posebno u vezi s pravednim tržišnim natjecanjem ili zbog narušavanja funkcioniranja unutarnjeg tržišta, ili u vezi s politikom Zajednice na području zdravstva, zaštite okoliša, energetike i prometa, ona će podnijeti Vijeću odgovarajuće prijedloge. Vijeće donosi jednoglasne odluke o tim prijedlozima.

Članak 20.

1. Samo sljedeći energenti podložni su odredbama o nadzoru i kretanju Direktive 92/12/EEZ:

(a) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 1507 do 1518 ako su namijenjeni za ogrjev ili motorno gorivo;

(b) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2707 10, 2707 20, 2707 30 i 2707 50;

(c) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2710 11 do 2710 19 69. Međutim, za proizvode obuhvaćene oznakama KN 2710 11 21, 2710 11 25 i 2710 19 29 odredbe o nadzoru i kretanju primjenjuju se samo na komercijalni prijevoz u rasutom stanju;

- (d) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2711 (osim 2711 11, 2711 21 i 2711 29);
- (e) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2901 10;
- (f) proizvodi obuhvaćeni oznakama KN 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 i 2902 44;
- (g) proizvodi obuhvaćeni oznakom KN 2905 11 00 koji nisu sintetičkog porijekla, a namijenjeni su za ogrjev ili pogonsko gorivo;
- (h) proizvodi obuhvaćeni oznakom KN 3824 90 99 ako su namijenjeni kao ogrjev ili pogonsko gorivo.

2. Ako država članica utvrdi da se i drugi energenti, osim onih navedenih u stavku 1., namjenjuju korištenju, nude na prodaju ili se koriste kao ogrjev, pogonsko gorivo ili na neki drugi način daju povoda za utaje, izbjegavanja ili zloporabe, ona će o tome odmah obavijestiti Komisiju. Ta odredba vrijedi i za električnu energiju. Komisija će o tome prenijeti obavijest ostalim državama članicama u roku od mjesec dana od primitka. Odluka trebaju li proizvodi u pitanju postati podložni odredbama o kontroli i prijevozu iz Direktive 92/12/EEZ donosi se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 27. stavku 2.

3. Države članice mogu u skladu s bilateralnim sporazumima izostaviti neke ili sve mjere kontrole predviđene Direktivom 92/12/EEZ u odnosu na neke ili sve proizvode koji su navedeni u stavku 1. ako nisu obuhvaćeni člancima 7. do 9. ove Direktive. Takvi sporazumi neće imati utjecaja na ostale države članice koje u njima nisu stranka. Svi takvi bilateralni sporazumi moraju se prijaviti Komisiji koja o tom obavješćuje ostale države članice.

Članak 21.

1. Osim općih odredaba kojima se utvrđuje činjenično stanje oporezivosti i odredbe o naplati, predviđene u Direktivi 92/12/EEZ, iznos poreza na energente postaje plativ kad dođe do jednog od činjeničnih stanja oporezivosti, koja su navedena u članku 2. stavku 3.

2. Za potrebe ove Direktive smatra se da pojam „proizvodnja” u članku 4. stavku (c) i članku 5. stavku 1. Direktive 92/12/EEZ uključuje i „ekstrakciju”, prema potrebi.

3. Potrošnja energenata na poslovnom prostoru nekog poduzeća za proizvodnju energenata ne smatra se činjeničnim stanjem oporezivosti kojim nastaje obveza plaćanja poreza ako se potrošnja sastoji od energenata koji su proizvedeni unutar poslovnoga prostora poduzeća. Države članice mogu smatrati i potrošnju električne energije ili ostalih energenata koji nisu proizvedeni unutar poslovnoga prostora takvog poduzeća te potrošnju energenata i električne energije unutar poslovnog prostora poduzeća za proizvodnju goriva koja se koriste za proizvodnju električne energije, kao činjenično stanje oporezivosti, kad se ne naplaćuje porez. Kad je to potrošnja za potrebe koje nisu u vezi s proizvodnjom energenta, a pogotovo ako se koriste za pogon vozila, to se smatra oporezivim slučajem koji je razlogom naplate poreza.

4. Države članice mogu također predvidjeti da energenti i električna energija postaju podložni plaćanju poreza kad se utvrdi da se ne zadovoljavaju, ili više ne zadovoljavaju, uvjeti krajnje uporabe utvrđeni nacionalnim pravilima za potrebe sniženja razine ili oslobođenja od poreza.

5. Za potrebe primjene članka 5. i 6. Direktive 92/12/EEZ, električna energija i prirodni plin podložni su porezu koji postaje plativ u trenutku isporuke od strane distributera ili preprodavača. Ako se isporuka za potrošnju obavlja u državi članici u kojoj distributer ili preprodavač nemaju sjedište, porez

države članice isporuke plaća poduzeće koje mora biti registrirano u državi članici isporuke. Porez se u svim slučajevima tereti i naplaćuje u skladu s postupkom koji utvrđuje svaka pojedina država članica.

Bez obzira na prvi podstavak, države članice imaju pravo odrediti kad nastaje činjenično stanje oporezivosti kad njihovi plinovodi nisu povezani s onima drugih država članica.

Subjekt koji proizvodi električnu energiju za vlastitu uporabu smatra se distributerom. Bez obzira na članak 14. stavak 1. točku (a), države članice mogu osloboditi od poreza male proizvođače električne energije pod uvjetom da oporezuju energente koji se koriste za proizvodnju te električne energije.

Za potrebe primjene članka 5. i 6. Direktive 92/12/EEZ, ugljen, koks i lignit postaju podložni oporezivanju i naplati poreza u trenutku kad ih isporučuju poduzeća, koja u tu svrhu moraju biti registrirana pri relevantnim državnim tijelima. Ta državna tijela mogu dozvoliti proizvođaču, trgovcu, uvozniku ili poreznom zastupniku da preuzme porezne obveze registriranog poduzeća. Porez se tereti i naplaćuje u skladu s postupkom koji utvrđuje svaka pojedina država članica.

6. Države članice ne moraju tretirati kao „proizvodnju energenta“:

(a) radne procese pri kojima se slučajno dobivaju manje količine energije;

(b) radne procese pri kojima korisnik energenta omogućuje njegovu ponovnu uporabu u svom vlastitom poduzeću, pod uvjetom da iznos poreza koji je već plaćen za takav proizvod nije niži od poreza koji bi bio plativ da je ponovno upotrijebljeni energent opet podložan oporezivanju;

(c) postupak koji se sastoji od miješanja energenata s drugim energentima ili drugim materijalima izvan proizvodnih pogona ili skladišta neoporezovane robe uz uvjet da:

i. je prethodno već plaćen porez na pojedine sastavne dijelove; i

ii. da plaćeni iznos nije ispod iznosa poreza koji bi bio plativ na mješavinu.

Uvjet pod kojim se ne primjenjuje podtočka i. je kad je mješavina oslobođena oporezivanja zbog specifične uporabe.

Članak 22.

Pri promjeni poreznih stopa, zalihe energenata koje su već puštene u slobodnu potrošnju, mogu biti predmetom povećanja ili smanjenja poreza.

Članak 23.

Države članice mogu refundirati iznose poreza već plaćene na zagađene ili slučajno pomiješane energente koji su vraćeni u skladište neoporezovane robe radi recikliranja.

Članak 24.

1. Energenti pušteni u slobodnu potrošnju u jednoj državi članici, a nalaze se u standardnim spremnicima komercijalnih vozila i namijenjeni su za korištenje kao gorivo u tim istim vozilima, kao i oni u specijalnim spremnicima namijenjeni za održavanje, za vrijeme prijevoza, rada sustava koji je opremljen tim istim spremnicima, oslobođeni su trošarine u drugim državama članicama.

2. Za potrebe ovog članka,

„standardni spremnik” znači:

- spremnik koji proizvođač ugrađuje u sva motorna vozila istoga tipa kao dotično vozilo, čija trajna ugradnja omogućuje da se gorivo izravno koristi kao pogonsko gorivo i, prema potrebi, za rad sustava hlađenja ili drugih sustava za vrijeme prijevoza. Plinski spremnici ugrađeni u motorna vozila namijenjeni za izravnu uporabu plina kao goriva i spremnici ugrađeni u ostale sustave, kojima vozilo može biti opremljeno, također se smatraju standardnim spremnicima,
- spremnici koje proizvođač čvrsto ugrađuje u sve kontejnere istoga tipa kao dotični kontejneri i čija trajna ugradnja omogućuje da se gorivo izravno koristi za rad sustava hlađenja ili drugih sustava za vrijeme prijevoza, kojima su opremljeni specijalni kontejneri.

„Specijalni kontejner” znači svaki uređaj opremljen specijalno namijenjenom napravom za sustav hlađenja, dovoda kisika, sustav toplinske izolacije ili druge sustave.

Članak 25.

1. Države članice obavješćuju Komisiju o razinama oporezivanja koje primjenjuju na proizvode navedene u članku 2., 1. siječnja svake godine i poslije svake promjene nacionalnog prava.
2. Ako su razine oporezivanja koje države članice primjenjuju izražene u drugim mjernim jedinicama od onih koje su navedene za svaki proizvod u člancima 7. do 10., države članice će obavijestiti o odgovarajućim razinama oporezivanja poslije njihove konverzije u te jedinice.

Članak 26.

1. Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu sa člankom 5., člankom 14. stavkom 2. te člancima 15. i 17.
2. Mjere kao što su oslobođenje od poreza, smanjenje poreza, diferencirani porez i povrati poreza u smislu ove Direktive mogu biti državna subvencija i u tim slučajevima moraju se dojaviti Komisiji u skladu sa člankom 88. stavkom 3. Ugovora.

Informacije dostavljene Komisiji na temelju ove Direktive ne oslobađaju države članice od obveze obavješćivanja u skladu sa člankom 88. stavkom 3. Ugovora.

3. Obveza obavješćivanja Komisije u skladu sa člankom 1. o mjerama poduzetima u skladu sa člankom 5. ne oslobađa države članice od obaveza obavješćivanja u skladu s Direktivom 83/189/EEZ.

Članak 27.

1. Komisiji pomaže Odbor za trošarine uspostavljen člankom 24. stavkom 1. Direktive 92/12/EEZ.
 2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.
- Razdoblje propisano člankom 5. stavkom 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi tri mjeseca.
3. Odbor donosi svoj poslovnik.

Članak 28.

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 2003. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
2. One primjenjuju te odredbe od 1. siječnja 2004., osim odredaba utvrđenih člankom 16. i člankom 18. stavkom 1., koje države članice mogu primjenjivati od 1. siječnja 2003.

3. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.
4. Države članice Komisiju dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnoga prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 29.

Na temelju izvještaja i, prema potrebi, prijedloga Komisije Vijeće povremeno preispituje oslobođenja i sniženja, kao i najniže razine oporezivanja predviđene ovom Direktivom, te djelujući jednoglasno, poslije konzultacija s Europskim parlamentom, donosi potrebne mjere. Izvještaj Komisije i razmatranje Vijeća vodi računa o pravilnom funkcioniranju unutarnjega tržišta, stvarnoj vrijednosti stopa poreza i općim ciljevima Ugovora.

Članak 30.

Neovisno o članku 28. stavku 2., direktive 92/81/EEZ i 92/82/EEZ stavlja se izvan snage od 31. prosinca 2003.

Članak 31.

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 32.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.
Sastavljeno u Luxembourg 27. listopada 2003.

Za Vijeće

Predsjednik

A. MATTEOLI

(1) SL L 316, 31.10.1992., str. 12. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 94/74/EZ (SL L 365, 31.12.1994., str. 46.).

(2) SL L 316, 31.10.1992., str. 19. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 94/74/EZ.

(3) SL L 76, 23.3.1992., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2000/47/EZ (SL L 193, 29.7.2000., str. 73.).

(4) SL L 316, 31.10.1992., str. 21.

(5) SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

(6) SL L 293, 24.10.1990., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 29/2002 (SL L 6, 10.1.2002., str. 3.).

(7) SL L 279, 23.10.2001., str. 1.

(8) SL L 42, 23.2.1970., str. 1.

PRILOG I.

Tablica A. — Najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na pogonska goriva

	1. siječnja 2004.	1. siječnja 2010.
Olovni benzin (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 11 31, 2711 51 i 2710 11 59	421	421
Bezolovni benzin (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 11 31, 2710 11 41, 2710 11 45 i 2710 11 49	359	359
Plinsko ulje (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 19 41 do 2710 19 49	302	330
Kerozin (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 19 21 i 2710 19 25	302	330
LPG – tekući naftni plin (u eurima za 1.000 kg) oznake KN 2711 12 11 do 2711 19 00	125	125
Prirodni plin (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2711 11 00 i 2711 21 00	2,6	2,6

Tablica B. — Najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na pogonska goriva koja se koriste za potrebe predviđene u članku 8. stavku 2.

Plinsko ulje (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 19 41 do 2710 19 49	21
Kerozin (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 19 21 i 2710 19 25	21
LPG – tekući naftni plin (u eurima za 1.000 kg) oznake KN 2711 12 11 do 2711 19 00	41
Prirodni plin (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2711 11 00 i 2711 21 00	0,3

Tablica C. — Najniže razine oporezivanja koje se primjenjuju na goriva za ogrjev i električnu energiju

	Poslovna primjena	Neposlovna primjena
Plinsko ulje (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 19 41 do 2710 19 49	21	21
Teško loživo ulje (u eurima za 1.000 kg) oznake KN 2710 19 61 do 2710 19 69	15	15
Kerozin (u eurima za 1.000 l) oznake KN 2710 19 21 i 2710 19 25	0	0
LPG – tekući naftni plin (u eurima za 1.000 kg) oznake KN 2711 12 11 do 2711 19 00	0	0
Prirodni plin (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2711 11 00 i 2711 21 00	0,15	0,3
Ugljen i koks (u eurima za gigadžul bruto toplinske vrijednosti) oznake KN 2701, 2702 i 2704	0,15	0,3
Električna energija (u eurima za MWh) oznaka KN 2716	0,5	1,0

PRILOG II.

Snižene stope poreza i oslobađanja od takvog oporezivanja, kako je navedeno u članku 18. stavku 1.

1. BELGIJA:

- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za zračnu navigaciju, osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,
- za sniženje stopa trošarina na teško loživo ulje radi poticanja korištenja ekološki prihvatljivijih goriva. Takvo je sniženje izričito povezano sa sadržajem sumpora, a snižena stopa ni u kom slučaju ne smije pasti ispod 6,5 eura po toni,

- za otpadna ulja koja se ponovno koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovna uporaba podložna porezu,
- za diferencirane stope trošarina na niskosumporni (50 ppm — dijelova na milijun) i niskoaromatski (35 %) bezolovni benzin,
- za diferencirane stope trošarina na niskosumporni (50 ppm — dijelova na milijun) dizel.

2. DANSKA:

- za diferencirane stope trošarina, od 1. veljače 2002. do 31. siječnja 2008., na teško loživo ulje i loživo ulje, koja koriste poduzeća — veliki potrošači energije za proizvodnju toplinske energije ili tople vode. Najveći iznos dopuštenog diferenciranja trošarine smije biti 0,0095 eura po kg na teško loživo ulje i 0,008 eura po litri za loživo ulje. Sniženje trošarina mora biti u skladu s uvjetima ove Direktive, a pogotovo najnižih stopa,
- za sniženje stope trošarine na dizel, kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva, pod uvjetom da su takvi poticaji povezani s utvrđenim tehničkim svojstvima uključujući specifičnu težinu, sadržaj sumpora, točku destilacije, oktanski broj i indeks, te pod uvjetom da su te stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi,
- za primjenu diferenciranih stopa trošarina za benzin koji distribuiraju benzinske crpke opremljene sustavom povratnog vođenja benzinskih para i za benzin koji isporučuju ostale benzinske crpke, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina,
- za diferencirane stope trošarina na benzin, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim razinama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za diferencirane stope trošarina na plinsko ulje, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim razinama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za djelomičan povrat poreza komercijalnom sektoru, pod uvjetom da su dotični porezi u skladu s pravom Zajednice i pod uvjetom da iznos naplaćenog poreza i nerefundiranog poreza ni u koje vrijeme nije ispod najnižih stopa poreza ili kontrolnih naknada za mineralna ulja, kako je predviđeno pravom Zajednice,
- za zračnu navigaciju, osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za primjenu snižene stope trošarine od najviše DKK 0,03 po litri benzina koji distribuiraju benzinske crpke sa strožim standardima opremljenosti i kojih je način rada usmjeren smanjenju izlivanja metil-tetra-butil-etera u podzemne vode, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina.

3. NJEMAČKA:

- za diferencirane stope trošarina na goriva s najvećim sadržajem sumpora od 10 ppm od 1. siječnja 2003. do 31. prosinca 2005.,

- za korištenje otpadnih ugljikovodičnih plinova kao goriva za ogrjev,
- za diferencirane stope trošarina na mineralna ulja koja se koriste kao gorivo u vozilima lokalnoga javnog putničkog prijevoza, pod uvjetom da su u skladu s obvezama predviđenima u Direktivi 92/82/EEZ,
- za uzorke mineralnih ulja namijenjenih za analize, pokusnu proizvodnju ili za druge znanstvene potrebe,
- za diferenciranu stopu trošarine na ulja za loženje koja se koriste u prerađivačkoj industriji, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

4. GRČKA:

- za potrebe nacionalnih oružanih snaga,
- za davanje olakšica od trošarina na mineralna ulja kao goriva namijenjena uporabi za pogon službenih vozila ministarstva predsjedništva nacionalnih policijskih snaga,
- za vozila lokalnoga javnog putničkog prijevoza,
- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za LPG i metan koji se upotrebljavaju za industrijske potrebe.

5. ŠPANJOLSKA:

- za tekući naftni plin (LPG) koji se koristi kao gorivo u vozilima lokalnoga javnog putničkog prijevoza,
- za LPG koji se koristi kao gorivo u taksijima,
- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

6. FRANCUSKA:

- za različite stope poreza na dizel koji se koristi u komercijalnim vozilima, koje ne mogu biti niže od 380 eura za 1.000 l od 1. ožujka 2003. do 1. siječnja 2005.,
- u okviru provođenja određenih politika s ciljem da se pomogne područjima koja su izložena smanjenju broja stanovnika,
- za potrošnju na otoku Korzici, pod uvjetom da snižene stope poreza uvijek poštuju najniže stope utvrđene pravom Zajednice,

- za diferencirane stope trošarina na nova goriva sastavljena od emulzije vode i antifrizu/dizela, stabilizirane tenzidima (surfaktantima), pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina,
- za diferencirane stope trošarina na visokooktanski bezolovni benzin koji sadrži aditiv na bazi kalija, kojim se poboljšava otpornost na pregorijevanje ventila (ili koji drugi dodatak s istovjetnim učinkom),
- za goriva koja se koriste u taksijima, uz ograničenu godišnju kvotu,
- za oslobođenje od trošarina za plinove koji se koriste kao gorivo u javnom prijevozu, podložno godišnjim kvotama,
- za oslobođenje od trošarina na plinove koji se koriste kao pogonska goriva u vozilima za skupljanje otpada na plinski pogon,
- za sniženje stope poreza na teško loživo ulje kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva; to sniženje mora biti izričito povezano sa sadržajem sumpora, a stopa poreza kojom se tereti teško loživo ulje mora se podudarati s najnižom stopom poreza na teško ulje, kako je utvrđeno pravom Zajednice,
- za oslobođenje teškog ulja koje se koristi u proizvodnji aluminij-oksida u regiji Gardanne,
- za zračnu navigaciju, osim one koja je obuhvaćena člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za benzin koji se isporučuje u lukama Korzike privatnim plovilima za rekreaciju,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu,
- za vozila lokalnoga javnog putničkog prijevoza do 31. prosinca 2005.,
- za odobravanje dozvola za primjenu diferenciranih stopa trošarina na mješavinu goriva „benzina/derivata etilnog alkohola, čija je alkoholna komponenta poljoprivrednog porijekla” i za primjenu diferencirane stope trošarina na mješavinu goriva „dizel/estera biljnih ulja”. Da bi odobrila sniženje trošarina na mješavine koje sadrže estere biljnih ulja i derivate etilnog alkohola, koje se koriste kao gorivo u smislu ove Direktive, francuske državne vlasti moraju najkasnije do 31. prosinca 2003. izdati potrebne dozvole subjektima koji proizvode biološko gorivo. Dozvole će vrijediti najviše šest godina od datuma izdavanja. Sniženje navedeno u dozvoli može se primjenjivati od 1. siječnja 2004. do datuma prestanka važenja dozvole. Sniženja trošarina ne smiju biti veća od 35,06 eura/hl ili 396,64 eura/t za estere biljnih ulja i 50,23 eura/hl ili 297,35 eura/t za derivate etilnog alkohola, koji se koriste u spomenutim mješavinama. Sniženja trošarina će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom biogoriva. Odluka se primjenjuje s pravnim učinkom od 1. studenoga 1997. Prestaje važiti 31. prosinca 2003.,
- za izdavanje dozvola za primjenu diferencirane stope trošarina na mješavinu „gorivo za ogrjev za domaćinstvo/estere biljnih ulja”. Da bi odobrila sniženje trošarina na mješavine koje sadrže estere biljnih ulja, koje se koriste kao gorivo u smislu ove Direktive, francuske državne vlasti moraju najkasnije do 31. prosinca 2003. izdati potrebne dozvole subjektima koji proizvode biološko gorivo. Dozvole će vrijediti najviše šest godina od datuma izdavanja. Sniženje navedeno u dozvoli može se primjenjivati od 1. siječnja 2004. do datuma prestanka važenja dozvole i ne može se produljiti. Sniženja trošarina ne smiju biti veća od 35,06 eura/hl ili 396,64 eura/t za estere biljnih ulja koja se

koriste u spomenutim mješavinama. Snižena trošarina će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom bio-goriva. Odluka se primjenjuje s pravnim učinkom od 1. studenoga 1997. Prestaje važiti 31. prosinca 2003.

7. IRSKA:

- za LPG, prirodni plin i metan koji se koriste kao pogonsko gorivo,
- u motornim vozilima koja koriste invalidi,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin, koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za diferencirane stope trošarina na dizel s niskim sadržajem sumpora,
- za proizvodnju aluminij-oksida u regiji Shannon,
- za zračnu navigaciju, osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

8. ITALIJA:

- za diferencirane stope trošarine na mješavine koje se koriste kao pogonsko gorivo, sa sadržajem 5 % ili 25 % biodizela, do 30. lipnja 2004. Sniženje trošarine ne može biti veće od iznosa trošarine koja je plativa na masu biogoriva koju sadrži proizvod koji zadovoljava uvjete za sniženje. Sniženje trošarine će se prilagođavati, uzimajući u obzir promjene cijena sirovina, radi izbjegavanja pretjeranih nadoknada za dodatne troškove u vezi s proizvodnjom bio-goriva,
- za sniženje stope trošarine na gorivo koje koriste cestovni prijevoznici, koja ne može biti ispod 370 eura na 1.000 l, od 1. siječnja 2004. do 1. siječnja 2005.,
- za otpadne ugljikovodične plinove koji se koriste kao gorivo,
- za sniženu stopu trošarine na emulzije voda/dizel i voda/teško loživo ulje od 1. listopada 2000. do 31. prosinca 2005., pod uvjetom da je snižena stopa u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, a pogotovo s najnižim stopama trošarina,
- za metan koji se koristi kao gorivo u motornim vozilima,
- za nacionalne oružane snage,
- za vozila prve pomoći,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za gorivo koje se koristi u taksijima,
- u nekim naročito nepovoljnim zemljopisnim područjima, za snižene stope trošarine na gorivo za domaćinstva i tekući plin koji se koristi za grijanje i distribuira kroz cjevovode u tim područjima,

pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, posebno s najnižim stopama trošarine,

- za potrošnju u regijama Val d'Aosta i Gorizia,
- za sniženje stope trošarine na benzin koji se troši na području Friuli-Venezia Giulia, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, posebno s najnižim stopama trošarine,
- za sniženje stope trošarine na mineralna ulja koja se troše u regijama Udine i Trst, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi,
- za oslobođenje od trošarine na mineralna ulja za proizvodnju aluminij-oksida na Sardiniji,
- za sniženje stope trošarine na loživo ulje, za proizvodnju pare, i na plinsko ulje koje se koristi u pećima za sušenje i „aktiviranje” molekularnih sita u Reggio di Calabria, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi,
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

9. LUKSEMBURG:

- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za sniženje stope poreza na teško ulje kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva. Takvo sniženje mora biti izričito povezano sa sadržajem sumpora, a ni u kom slučaju snižena stopa ne može biti ispod EUR 6,5 po toni,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

10. NIZOZEMSKA:

- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan,
- za uzorke mineralnih ulja namijenjenih za analize, pokusnu proizvodnju ili za ostale znanstvene potrebe,
- za uporabu u nacionalnim oružanim snagama,
- za primjenu diferenciranih stopa trošarine na LPG koji se koristi kao gorivo u javnom prijevozu,
- za diferencirane stope trošarine na LPG koji se koristi kao gorivo pri skupljanju otpada, čišćenju kanalizacije i u vozilima za čišćenje ulica,
- za diferencirane stope trošarine na dizel s niskim sadržajem sumpora (50 ppm – dijelova na milijun) do 31. prosinca 2004.,
- za diferencirane stope trošarine na benzin s niskim sadržajem sumpora (50 ppm – dijelova na milijun) do 31. prosinca 2004.

11. AUSTRIJA:

- za prirodni plin i metan,
- za tekući naftni plin (LPG) koji se koristi kao gorivo za vozila javnog prijevoza,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

12. PORTUGAL:

- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin, koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama oporezivanja koje su utvrđene njezinim člankom 7.,
- za oslobođenje od trošarina na tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan koji se koriste kao gorivo u lokalnom javnom putničkom prijevozu,
- za sniženje stope trošarine na loživo ulje koje se troši na području Madeire; to sniženje ne smije biti iznad iznosa dodatnih troškova koji nastaju zbog prijevoza goriva u tu regiju,
- za sniženje stope poreza na teška goriva kao poticaj za korištenje ekološki prihvatljivijih goriva; to sniženje mora biti izričito povezano sa sadržajem sumpora, a stopa poreza kojom se tereti teško ulje mora se podudarati s najnižom stopom poreza na teško ulje, kako je utvrđeno pravom Zajednice,
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

13. FINSKA:

- za prirodni plin koji se koristi kao gorivo,
- za oslobođenje od trošarine na metan i tekući naftni plin za sve potrebe,
- za snižene stope trošarina na dizelsko gorivo i loživo ulje, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama utvrđenim u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim razinama oporezivanja propisanim člancima od 7. do 9.;
- za snižene stope trošarina na reformulirani bezolovni i olovni benzin, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama utvrđenim u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim razinama oporezivanja propisanim njezinim člankom 7.;
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive;
- za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,
- za otpadna ulja koja se ponovo koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.

14. ŠVEDSKA:

- za snižene stope poreza na dizel u skladu s ekološkim klasifikacijama,
- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama trošarina,
- za diferenciranu stopu poreza na energiju na alkilatni benzin za dvotaktne motore, do 30. lipnja 2008., pod uvjetom da je ukupna trošarina koja se tereti u skladu s uvjetima ove Direktive,
- za oslobođenje od trošarina za biološki proizvedeni metan i ostale otpadne plinove,
- za sniženu stopu trošarina na mineralna ulja koja se koriste za industrijske potrebe, pod uvjetom da su stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi,
- za sniženu stopu trošarina na mineralna ulja koja se koriste za industrijske potrebe, uz uvođenje stope koja je niža od standardne stope i snižene stope za velike potrošače energije, pod uvjetom da su te stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi i ne uzrokuju narušavanje tržišnog natjecanja,
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive.

15. UJEDINJENA KRALJEVINA:

- za diferencirane stope trošarina za pogonsko gorivo u cestovnom prometu koje sadrži biodizel, te biodizel koji se čist koristi kao pogonsko gorivo u cestovnom prometu, do 31. ožujka 2007. Najniže stope Zajednice moraju se poštovati i ne smije biti pretjeranih nadoknada za posebne troškove proizvodnje biogoriva,
- za tekući naftni plin (LPG), prirodni plin i metan koji se koriste kao pogonsko gorivo,
- za snižene stope trošarina na dizel, kao poticaj za uporabu ekološki prihvatljivijih goriva,
- za diferencirane stope poreza na bezolovni benzin koje odražavaju različite ekološke kategorije, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama predviđenima u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama oporezivanja utvrđenim njezinim člankom 7.,
- za vozila lokalnog javnog putničkog prijevoza,
- za diferenciranu stopu trošarina na emulzije voda/dizel, pod uvjetom da su diferencirane stope u skladu s obvezama koje su predviđene u ovoj Direktivi, a posebno s najnižim stopama trošarina,
- za zračnu navigaciju osim one obuhvaćene člankom 14. stavkom 1. točkom (b) ove Direktive,
- za navigaciju privatnih plovila za rekreaciju,
- za otpadna ulja koja se ponovno koriste kao gorivo, bilo izravno poslije prikupljanja ili nakon što prođu proces recikliranja otpadnih ulja, i kad je ponovno korištenje podložno porezu.